

При прилагане на счетоводна политика със задна дата, при преизчисляване на статии (грешки) със задна дата или когато се прекласифицират статии във финансовите отчети, се представят три отчета за финансово състояние и два от всички други отчети, и свързаните с тях пояснителни приложения.

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ НА СТОПАНСКАТА СРЕДА

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на Дружеството, за периода 2018–2019г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2019	Към дата	Източник	2018
БВП производствен метод в млн. лв.*	87 760	Q3 2019	НСИ	84 797
Реален растеж на БВП*	3.7	Q3 2019	НСИ	3.1
Инфлация в края на годината*	2,8%	31.12.2019	НСИ	2,7%
Среден валутен курс на щатския долар	1.74700	31.12.2019	БНБ	1,65704
Валутен курс на щатския долар	1.74099	31.12.2019	БНБ	1,70815
Безработица в края на годината*	4.7%	Q3	НСИ	5,2%
Основен лихвен процент в края на годината	0.00%	31.12.2019	БНБ	0.00%

*Данните за 2019г. са предварителни, Източници НСИ, БНБ-публикации 2018/2019г.

ИЗЯВЛЕНИЕ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

Дружеството води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Комисията на Европейския съюз, в сила на 01 януари 2019 г.

ПРИЛОЖЕНИ СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИТИКИ

База за изготвяне

Този годишен индивидуален финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните Стандарти за Финансово Отчитане, издадени от Съвета за Международния Счетоводни Стандарти (СМСС) и всички разяснения издадени от Комитета за Разяснения на МСФО, които ефективно са в сила на и от 1 януари 2019 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

Индивидуалният годишен финансов отчет включва индивидуален отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, индивидуален отчет за финансовото състояние, индивидуален отчет за промените в собствения капитал, индивидуален отчет за паричните потоци, както и пояснителни приложения. Приходи и разходи, с изключение на компоненти на друг всеобхватен доход, се признават в печалбата или загубата. Друг всеобхватен доход се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и включва елементи на приходи и разходи (включително корекции от прекласификация), които не са признати в печалбата или загубата, както изисква или както е разрешено от МСФО. Корекции от прекласификация са сумите, прекласифицирани в печалба или загуба в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за текущия период, които са били признати в друг всеобхватен доход през текущия и предходни периоди. Транзакции със собствениците на Дружеството в качеството им на собственици се признават в отчета за промените в собствения капитал.

Дружеството избира да представи един отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (или да представи печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в два раздела). Разделите се представят заедно, като този за печалбата или загубата е първи, следван непосредствено от раздела за другия всеобхватен доход.

Дружеството избира да представя отчета си за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, като при класификацията използва метода „същност на разходите“.

Форматът на отчета за финансовото състояние е базиран на разграничението текущ/нетекущ.

Следните изменения на съществуващите стандарти, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и приети от ЕС, са в сила от 1 януари 2019 г.:

- **МСФО 16 Лизинг** - приет от ЕС на 31 октомври 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.);
МСФО 16 е издаден през януари 2016 г. Той ще доведе до признаването на почти всички договори за лизинг на баланса от страна на лизингополучателите, тъй като се премахва разграничението между оперативен и финансов лизинг. Съгласно новия стандарт се признава актив (правото да се използва наетия обект) и финансов пасив- финансово задължение по лизингови вноски. Единствените изключения са краткосрочните лизинги и такива с ниска стойност. Стандартът ще засегне главно отчитането на оперативните лизинги.
- **КРМСФО 23 Несигурност при третиране на данък върху доходите** (издаден на 7 юни 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.);
- **Изменения на МСФО 9:** Характеристики за предсрочно погасяване с отрицателна компенсация – (издадени на 12 октомври 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.);
- **Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – Изменения на МСС 28** (издадени на 12 октомври 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.);

Годишни подобрения на МСФО – Цикъл 2015-2017 г., изменения в МСФО 3, МСФО 11, МСС 12 и МСС 23 (издадени на 12 декември 2017 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.)

Тези изменения включват незначителни промени в:

- МСФО 3 "Бизнес комбинации" - дружеството преоценява предишния си дял в съвместно контролирана дейност, когато придобие контрол върху дейността.
- МСФО 11 "Съвместни предприятия" - дружеството не преоценява предишния си дял в съвместно контролирана дейност, когато придобие съвместен контрол върху дейността.
- МСС 12 "Данъци върху дохода" - дружеството отчита всички данъчни последици от плащанията на дивиденди по същия начин както самите тях.
- МСС 23 "Разходи по заеми" - дружеството третира като част от общите заеми всеки заем първоначално взет за разработване на актив, когато активът е готов за планираната употреба или продажба.
- **Изменения на МСС 19** - Изменение, съкращаване или уреждане на плана – (издаден на 7 февруари 2018 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.)

Приемането на тези изменения в съществуващи стандарти нямат никакво въздействие върху сумите, признати в предходни периоди и не се очаква да повлияят значително на текущите или бъдещите периоди и не доведе до промени в счетоводната политика на Дружеството.

Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които са издадени от СМСС и са приети от Европейския съюз, но не са в сила:

- **Изменения в концептуалната рамка за финансово отчитане** (издадени на 29 март 2018 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.);
- **Определение за същественост - Изменения на МСС 1 и МСС 8** (издадени на 31 октомври 2018 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.);
- **Реформа на референтните лихвени проценти – Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7** (издадени на 26 септември 2019 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г.);

Няма други стандарти, които все още не са приети, и които се очаква да имат значително въздействие върху Дружеството през настоящия или бъдещ отчетен период, както и върху транзакциите в обозримо бъдеще.

Следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), но все още не са одобрени за прилагане от ЕС и съответно не са взети предвид при изготвянето на настоящия финансов отчет:

- **МСФО 14 Разчети за регулаторни отсрочени сметки** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016) – Европейската комисия е взела решение да не започва процеса по приемане на този междинен стандарт и да изчака окончателния стандарт;
- **МСФО 17 Застрахователни договори** - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г.)

- **Изменение на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия** - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие и изменения (датата на влизане в сила е отложена за неопределен период до приключване на проекта за оценка на метода на собствения капитал);
- **Изменения на МСФО 3- Определение за бизнес** - (издадени на 22 октомври 2018 г. и в сила за придобивания от началото на годишния отчетен период, който започва на или след 1 януари 2020 г.)
- **Изменения на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“: Класификация на краткосрочни и дългосрочни задължения** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2020 г.);
- **Изменения в МСС 1 и МСС 8: Определяне на същественост** (издадени на 31 октомври 2018г.), в сила от 1 януари 2020 г.
- **Реформа на показателя за лихвен процент (изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО7)** - (издадени на 26 септември 2019 г.), в сила от 1 януари 2020 г.

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2019 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Минимална сравнителна информация

С изключение на случаите, когато МСФО разрешават или изискват друго, Дружеството представя сравнителна информация по отношение на предходен период за всички суми, отчетени във финансовите отчети за текущия период.

Дружеството представя като минимум два отчета за финансовото състояние, два отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, два отделни отчета за печалбата или загубата (ако се представят такива), два отчета за паричните потоци и два отчета за промените в собствения капитал и свързаните с тях пояснителни приложения.

Когато текстовата описателна информация, съдържаща се във финансовите отчети за предходния/предходните период(и), продължава да бъде актуална и за текущия период се прави връзка с предходния, особено когато това е свързано с несигурности, приблизителни оценки, провизии или обезценки.

Оповестявания на обезценка в отчетите, публикувани през 2019 г.

При сегашната икономическа среда, оповестяванията, отнасящи се до обезценка, се характеризират с нарастващо значение. През 2019 г. Дружеството не е отчело обезценки.

Бази за оценяване, използвани при изготвянето на финансовите отчети

Финансовият отчет е изготвен на базата на историческата цена, с изключение на определени имоти и финансови инструменти, които се отчитат по преоценена стойност или справедлива стойност в края на всеки отчетен период, както е обяснено в счетоводната политика по-долу.

Историческата цена обикновено се базира на справедливата стойност на възнаграждението, което е дължимо (договорено) при замяна на стоки и услуги.

Справедлива стойност е цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване, независимо от това дали тази цена е пряко наблюдавана или оценява като се използва друга техника за оценка. При определяне на справедливата стойност на един актив или пасив, Дружеството взема под внимание характеристиките на актив или пасив, така, както участниците на пазара биха взели тези характеристики предвид при ценообразуването на актива или пасива към датата на оценяване. Справедлива стойност за измерване и/или оповестяване в този финансов отчет, се определя на такава база, с изключение на базата на акции, платежни операции, които са в обхвата на МСФО 2, лизингови сделки, които са в обхвата на МСС 17, и измервания, които имат някои прилики със справедлива стойност, но не са по справедлива стойност, като нетна реализируема стойност в МСС 2 или стойност в употреба в МСС 36.

Прилагането на справедлива стойност е подробно оповестено раздел „Определяне на справедлива стойност“.

Критични счетоводни преценки

При прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които са описани в бележките в настоящото приложение, Ръководството на Дружеството е длъжно да прави преценки, приблизителни оценки и предположения за балансовата стойност на активите и пасивите, които не са лесно видими от други източници. Преценките и свързаните с тях предположения се базират на историческия опит и други фактори, които се считат за подходящи. Действителните резултати могат да се различават от тези оценки.

Преценките и основните предположения се преглеждат на текуща база. Преработените счетоводни оценки се признават в периода, в който оценката е преразгледана, ако прегледа засяга само този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди, ако прегледите засягат както текущия и бъдещите периоди.

Критичните счетоводни преценки са подробно оповестени в раздел „Критични счетоводни преценки и приблизителни оценки“.

Оповестявания за комплекта финансови отчети

Пълния комплект финансови отчети, включва следните компоненти:

- Годишен отчет за финансовото състояние към края на периода;
- Годишен отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода;
- Годишен отчет за промените в собствения капитал за периода;
- Годишен отчет за паричните потоци за периода;
- пояснителни приложения, представляващи обобщение на по-важните счетоводни политики и друга пояснителна информация, сравнителна информация по отношение на предходния период и

Представят се с еднакво значение всички финансови отчети в пълен комплект от финансови отчети.

Ръководството избира да представи един отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Ръководството е избрало да представи компонентите на другия всеобхватен доход преди свързаните данъчни ефекти. Данъкът между компонентите е разпределен между тези, които биха могли впоследствие да бъдат прекласифицирани в раздела на печалбата или загубата, и тези, които няма впоследствие да бъдат прекласифицирани в този раздел.

Допустимо алтернативно третиране

В определени случаи, МСФО позволява повече от едно възможно счетоводно третиране на определена сделка или събитие. Лицата, изготвящи финансовите отчети, трябва да изберат това третиране, което най-точно съответства на дейността на Дружеството.

Съгласно МСС 8, от Дружеството се изисква да подбере и да прилага своите счетоводни политики последователно за подобните сделки и/или за други събития и условия, освен когато даден МСФО конкретно изисква или позволява категоризация на позициите, за които могат да са подходящи различни политики. Когато даден МСФО изисква или позволява такава категоризация, за всяка една отделна категория се подбира и последователно се прилага най-подходящата счетоводна политика. Поради това, след като вече е избрано някое от алтернативните третираня, то се превръща в счетоводна политика и се прилага последователно. Промени по счетоводната политика се извършват само когато това се изисква по силата на стандарт или тълкуване, или ако, в резултат на промяната, въпросните финансови отчети ще предоставят по-надеждна и релевантна информация.

Когато МСФО дава възможност за избор, Дружеството възприема едно от възможните третираня, а именно това, което е най-подходящо за обстоятелствата, в които се намира.

Финансов обзор от ръководството

В допълнение към финансовите отчети, Дружеството представя Годишен доклад за дейността. В МСФО няма изискване да се представя такава информация, макар че параграф 13 от МСС 1 съдържа кратко описание на това, което може да бъде включено в един годишен доклад. През декември 2011 г. Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) издаде МСФО Изложение за практиката–*Коментар на ръководството*, който очертава една широка, необвързваща рамка за представянето на коментара на Ръководството във връзка с финансовите отчети, изготвени в съответствие с МСФО. Ако Дружеството реши да следва указанията, съдържащи се в *Изложението за практиката*, то Ръководството се насърчава да обясни степента, в която е било следвано *Изложението за практиката*. Изявлението за съответствие с *Изложението за практиката* се допуска само, ако въпросното *Изложение* е било следвано изцяло.

Съдържанието на финансовия обзор от Ръководството се определя от местни изисквания на пазара и от въпросите, които са специфични за дадена юрисдикция. Поради това, Дружеството не е представило финансов обзор от Ръководството, а годишен доклад за дейността.

ПРИЗНАВАНЕ НА ПРИХОД

Приходи от договори с клиенти

Договор е съглашение между две или повече страни, което създава права и задължения за страните по него. Клиент е страна, която е сключила договор с Дружеството да получи стоки или услуги, които са продукция от обичайната дейност на Дружеството, в замяна на възнаграждение.

Дружеството признава приходи, да са отрази прехвърлянето на обещаните с договора стоки или услуги на клиенти, в размер, който отразява възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на прехвърлените стоки или услуги.

Прехвърлянето на стоките или услугите се основава на концепцията за прехвърляне на контрола върху тях, способността да се ръководи използването на актива и да се получават по същество всички останали ползи от него. Контролът включва и способността за предотвратяване на това други дружества да ръководят използването на актива и получаването на ползи от него.

Приходите от договори с клиенти се признават, както следва:

- в течение на времето по начин, който отразява извършаната от Дружеството работа по договора;
- в определен момент, когато се прехвърля контролът върху стоките или услугите на клиента.

Приходите от договори с клиенти се признават на база 5-етапен модел за признаване, представен по-долу, като разграничение се прави в следните две насоки според момента на удовлетворяване на задължението за изпълнение:

- задължение за изпълнение (прехвърляне на контрол) в течение на времето – в този случай приходите се признават постепенно, следвайки степента на прехвърляне на контрола върху стоките или услугите на клиента;
- задължение за изпълнение, удовлетворено (прехвърлен контрол) в определен момент – клиентът получава контрол върху стоките или услугите в определено време и приходите се признават изцяло наведнъж.

5-етапният модел за признаване на приходи от договори с клиенти включва следните етапи:

- Етап 1 – идентифициране на договора – договор с клиент се отчита, когато са изпълнени всички от следните критерии:
 - договорът е одобрен от страните по него;
 - могат да бъдат идентифицирани правата на всяка от страните по договора по отношение на стоките или услугите, които се прехвърлят;
 - могат да бъдат идентифицирани условията на плащане за стоките или услугите, които трябва да бъдат прехвърлени;
 - договорът има търговска същност;
 - има вероятност Дружеството да получи възнаграждението, на което то има право в замяна на стоките или услугите, които ще бъдат прехвърлени на клиента.

Ако не бъдат изпълнени всички от посочените по-горе критерии, договорът не се отчита в съответствие с изискванията на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти.

Когато даден договор с клиент не отговаря на горните критерии и Дружеството получава възнаграждение от клиента, то признава полученото възнаграждение като приход само когато е настъпило някое от следните събития:

- Дружеството няма оставащи задължения за прехвърляне на стоки или услуги към клиента и е получило цялото или почти цялото от обещаното от клиента възнаграждение, което не подлежи на възстановяване;
- договорът е прекратен и полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване.

Дружеството признава полученото възнаграждение като пасив, докато настъпи едно от събитията, посочени по-горе или докато критериите за признаване, изброени по-горе, бъдат изпълнени.

- Етап 2 – идентифициране на задължения за изпълнение – при влизане в сила на договора Дружеството оценява стоките или услугите, обещани по договора с клиент, и определя като задължение за изпълнение всяко обещание да прехвърли на клиента или:

- стока или услуга (или набор от стоки или услуги), която е отделна;

- поредица от отделни стоки или услуги, които по същество са еднакви и имат същия модел на прехвърляне на клиента.

- **Етап 3 – определяне на цената на сделката** – при определяне на цената на сделката Дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики. Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на който Дружеството очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

- **Етап 4 – разпределяне на цената на сделката към задълженията за изпълнение** – цената на сделката се разпределя към всяко задължение за изпълнение (или към всяка отделна стока или услуга) в размер, който отразява сумата на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на прехвърлянето на обещаните стоки или услуги на клиента. Разпределянето на цената на сделката се извършва на въз основа на относителна единична продажна цена на всяка отделна стока или услуга.

- **Етап 5 – признаване на прихода, когато (или докато) Дружеството удовлетвори или удовлетворява задължението за изпълнение** – приходът се признава, когато (или докато) Дружеството удовлетвори задължението за изпълнение, като прехвърли стоките или услугите на клиента. Те се считат за прехвърлени на клиента, когато той получи контрол върху тях. За всяка задължение за изпълнение се определя при влизането в сила на договора, дали то удовлетворява задължението за изпълнение с течение на времето или към определен момент във времето.

Дружеството прехвърля контрола върху стока или услуга с течение на времето и признава приходи с течение на времето, ако е спазен един от следните критерии:

- клиентът едновременно получава и потребява ползите, получени от дейността на Дружеството в хода на изпълнение на тези дейности – това най-често са рутинни и повтарящи се услуги;

- в резултат на дейността на Дружеството се създава или подобрява актив, който клиентът контролира в хода на създаването или подобряването на актива – това най-често е строителство на сгради или незавършено производство, върху което клиента може да има контрол;

- в резултат на дейността на Дружеството не се създава актив с алтернативна употреба за Дружеството и то разполага с обвързващо право да получи плащане за извършената към съответната дата дейност – това най-често е създаване на специализиран актив, който може да бъде ползван единствено от клиента.

Такси за обслужване

Таксите за обслужване се признават през периода на договора за обслужване.

РАЗХОДИ

Дружеството отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това ги отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности. Признаването на разходи за текущия период се извършва при начисляване на съответстващите им приходи.

Разходите се отчитат на принципа „текущо начисляване“. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или на предстоящото за плащане.

Общи и административни разходи

Тази разходна категория включва всички разходи от общ и административен характер.

Разходи за постигане и изпълнение на договор с клиент

Дружеството признава като актив допълнителните разходи за постигането на договор с клиент, само ако Дружеството очаква тези разходи да му бъдат възстановени. Това са разходите, които Дружеството прави за постигане на договор с клиент, които то не би направило ако договора не беше факт. Ако разходите за постигане на договор не отговарят на посочените условия, те се признават като разход в момента на тяхното възникване.

Ако разходите, направени при изпълнението на договор с клиент, не попадат в обхвата МСС 2, МСС 16, МСС 38, МСС 40, МСС 41, Дружеството признава актив от разходите, направени за изпълнение на договор, само ако тези разходи отговарят на всеки един от следните критерии:

- разходите се отнасят пряко към даден договор или към очакван договор, който Дружеството може да идентифицира конкретно;

-разходите създават или подобряват ресурсите на Дружеството, които ще бъдат използвани за удовлетворяване в бъдеще (или за продължаване на удовлетворяването) на задължения за изпълнение;

-очаква се разходите да бъдат възстановени.

Активите, признати в съответствие с горните текстове, се амортизират на систематична база, която съответства на прехвърлянето към клиента на стоките или услугите, за които се отнася активът.

Дружеството признава загуба от обезценка на подобни активи, до степента в която балансовата стойност на подобен актив превишава:

- остатъчния размер на възнаграждението, което Дружеството очаква да получи в замяна на стоките или услугите, за които се отнася активът;

- разходите, които са пряко свързани с предоставянето на тези стоки или услуги и които не са били признати като разходи.

Разходи за обезценка

Дружеството извършва периодично поне веднъж към датата на финансовия отчет прегледи за наличие/отсъствие на условия за обезценка на финансовите и нефинансовите си активи. Разходите от обезценка на активите се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като разходи от дейността в статиите „разходи за обезценки на нефинансови активи“ и „нетни загуби/печалби от обезценка на финансови активи“. Принципите на обезценка са подробно разяснени в пояснителните бележки към съответните групи от активи.

Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи включват приходи от лихви по инвестирани средства (включително инвестиции, на разположение за продажба), приходи от дивиденди, печалба от продажба на финансови активи на разположение за продажба, промени в справедливата стойност на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, печалба от операции в чуждестранна валута, признати като печалби и загуби. Приход от лихви се признава в момента на начисляването му по метода на ефективната лихва. Приход от дивиденди се признава на датата, на която е установено правото на Дружеството да получи плащането, която в случая на котиран ценни книжа е датата, след която акциите стават без право на получаване на последния дивидент.

Към разходите за дейността се отнасят и финансови разходи, които Дружеството отчита и които са свързани с обичайната дейност. Принципът на начисление се отнася до финансовите разходи, така както се отнася до всички други компоненти на отчета за доходите. Те включват и всички обезценки на финансови активи.

Финансови разходи включват разходи за лихви по заеми, загуби от операции в чуждестранна валута, промени в справедливата стойност на финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата и загуби от хеджингови инструменти, които се признават като печалба или загуба. Всички разходи по платими лихви по заеми се признават като печалба или загуба, като се използва метода на ефективния лихвен процент. Разходи по заеми, които не могат да се отнесат пряко към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, се признават в печалби и загуби, като се използва метода на ефективния лихвен процент.

Печалби и загуби от курсови разлики се представят на нетна база във финансовите отчети.

ПЕЧАЛБИ ИЛИ ЗАГУБИ ЗА ПЕРИОДА

Всички приходни и разходни статии, признати за периода, се включат в печалба или загуба, освен ако стандарт или разяснение от МСФО изискват друго.

Печалба или загуба е общата сума на приходите минус разходите, като се изключват компонентите на друг всеобхватен доход.

Имоти, машини, съоръжения и оборудване

Като имоти, машини, съоръжения и оборудване се отчитат активи, които отговарят на критериите на МСС 16 и имат стойност при придобиването равна или по-висока от 700.00 лв. Активите, които имат стойност по-ниска от посочената се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика.

Всеки имот, машина, съоръжение и оборудване се оценява при придобиването му по цена на придобиване определена в съответствие с изискванията на МСС 16.

Дружеството е приело да отчита имотите, машините и съоръженията в съответствие с МСС 16 по цена на придобиване без всички натрупани амортизационни отчисления и натрупана загуба от обезценка.

Последващите разходи се прибавят към балансовата стойност на актива или се отчитат като отделен актив, само когато се очаква, че Дружеството ще получи бъдещи икономически изгоди свързани с употребата на този актив и когато отчетната им стойност може да бъде достоверно определена. Разходите за текущото обслужване на имоти, машини, съоръжения и оборудване се отчитат като текущи за периода.

Балансовата стойност на даден имот, машина, съоръжение или оборудване се отписва: при продажба на актива; когато не се очакват никакви други икономически изгоди от използването на актива или при освобождаване от актива;

Печалбата или загубата, възникваща от отписването на имот, машина, съоръжение или оборудване се включват в печалбата или загубата към датата на отписване. Тези печалби и загуби се определят като се съпоставят постъпленията с балансовата стойност и се отчитат в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на отделен ред.

Освобождаване от актив от имоти, машини, съоръжения и оборудване може да настъпи по различен начин (например чрез продажба, сключване на финансов лизинг или чрез дарения). При определяне датата на освобождаване от актива, Дружеството прилага критериите на МСС 18 за признаване на приход от продажбата на стоки. МСС 17 се прилага към изваждане от употреба чрез продажба и обратен лизинг.

Дълготрайните материални активи се амортизират по линейния метод за периода на очаквания полезен живот, определен към момента на придобиване на актива. Амортизацията на активите започва от момента, в който те са налични в Дружеството, на мястото и състоянието, необходими за експлоатацията им по начина предвиден от Ръководството. Амортизацията на активите се преустановява на по-ранната от двете дати: датата, на която са класифицирани като държани за продажба съгласно МСФО 5; или датата на отписване на активите;

Амортизацията не се преустановява в периоди на престой или изваждане от активна употреба.

Средният полезен живот в години за основните групи дълготрайни материални активи, е както следва:

Компютърна техника	50% линейна база
Съоръжения	5% линейна база

Остатъчната стойност и полезният живот на активите се преразглеждат и ако е необходимо, се правят съответни корекции към всяка дата на отчета за финансовото състояние.

Когато балансовата стойност е по-висока от възстановимата стойност, имотите, машините, съоръженията и оборудването се отчитат по тяхната възстановима стойност.

Към края на отчетния период фотоволтаична електроцентрала в гр.Смолян е с отчетна стойност в размер на 27 хил.лева.

Към края на отчетния период разходите за придобиване на дълготраен материален актив –нова фотоволтаична електроцентрала са с отчетна стойност в размер на 1 хил.лева.

Към края на отчетния период стойността на другите активи е в размер на 0 хил.лева.

Инвестиции в дъщерни предприятия

Всички инвестиции в дъщерни предприятия първоначално се признават по цена на придобиване, която включва справедливата стойност на предоставеното възнаграждение и разходите по придобиването, свързани с инвестицията.

Инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат и представят по себестойност.

Описание	Съдържание
Инвестиции в дъщерни дружества	Придобити с намерение за дългосрочно притежание

Обезценка на нефинансови активи

Имоти, машини, съоръжения или оборудване, нематериалните активи, както и инвестиционните имоти, отчитани по цена на придобиване са обект на тестване за обезценка.

Балансовата стойност на тези активи се проверява ежегодно за индикация за обезценка и когато активът е обезценен, той се отписва като разход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход до размера на неговата очаквана възстановима стойност. Възстановимата стойност е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба, и стойност в употреба на актив или на единица,

генерираща парични потоци. Възстановимата стойност се определя за отделен актив, освен в случай, че при използването на актива не се генерират парични потоци, които да са в значителна степен независими от паричните потоци, генерирани от други активи или групи от активи. Ако това е така, възстановима стойност се определя за единицата, генерираща парични потоци, към която активът принадлежи.

Стойността в употреба е настоящата стойност на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат получени от тази единица. Настоящите стойности се изчисляват посредством дисконтови проценти, които се определят преди данъчно облагане и отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните за единицата рискове, чиято обезценка се измерва.

Загубите от обезценка се представят като балансовата стойност на съответният актив се намалява до размера на възстановимата му стойност.

Загубите от обезценка се отчитат в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв (през друг всеобхватен доход), освен ако тя не надхвърля неговия размер, и надвишението вече се включва като разход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Последващо увеличение във възстановимата стойност (за активи, за които са били признати загуби от обезценка в печалбата или загубата), предизвикани от промени в приблизителните оценки, се признава като приход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, до степента до която те възстановяват обезценката.

АКТИВИ И ПАСИВИ ПО ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ

В съответствие с МСФО 15, когато една от страните по договор с клиент е изпълнила задълженията си по договора, Дружеството представя договора в отчета за финансовото състояние като активи по договор или пасив по договор в зависимост от връзката между дейността на Дружеството и плащането от страна на клиента. Дружеството представя отделно всяко безусловно право на възнаграждение като вземане от продажби по договори с клиенти в статията „търговски и други вземания“ на отчета за финансовото състояние.

Актив по договор с клиент се признава ако Дружеството изпълнява задължението си, като прехвърля стоки или услуги на клиент, преди клиентът да плати възнаграждение или преди плащането да е дължимо, с изключение на сумите, които са представени като вземане по договор с клиент. Актив по договор е правото на Дружеството да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които то е прехвърлило на клиент. Този актив се оценява в съответствие с изискванията на МСФО 9. Обезценка на актив по договор с клиент се оценява и представя както обезценките на финансовите активи в съответствие с МСФО 9.

Пасив по договор с клиент се признава ако клиентът заплаща възнаграждение или Дружеството има право на възнаграждение, което е безусловно (т.е. вземане), преди Дружеството да прехвърли стока или услуга на клиента, когато плащането е извършено или дължимо (което от двете настъпи по-рано). Пасив по договор е задължението на Дружеството да прехвърли стоки или услуги към клиент, за които то е получило възнаграждение (или възнаграждението е дължимо) от клиента.

Вземането по договор с клиент е безусловно право на Дружеството да получи възнаграждението по този договор. Това право се счита за безусловно, ако единственото условие за това, плащането на възнаграждението да стане дължимо, е изтичането на определен период от време.

ЛИЗИНГ

Съгласно МСС 17 лизингов договор се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива. Лизингов договор се класифицира като оперативен лизинг, ако не прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива.

Определянето дали дадено споразумение представлява или съдържа лизинг се базира на същността на споразумението, и изисква оценка относно това дали изпълнението на споразумението зависи от използването на конкретен актив или активи и дали споразумението прехвърля правото за използване на актива. Преоценка за това дали дадено споразумение съдържа лизинг след неговото начало, се извършва единствено, ако е удовлетворено някое от посочените по-долу условия:

- ✓ налице е промяна в договорните условия, освен ако промяната не е предвидена единствено да поднови или удължи споразумението;

- ✓ упражнена е опция за подновяване или между страните е договорено удължаване на споразумението, освен ако срокът на подновяването или удължаването е бил първоначално включен в срока на лизинга;
- ✓ налице е промяна в определението дали изпълнението зависи от конкретния актив;
- ✓ налице е съществена промяна в актива.

Ако дадено споразумение се преоценява и бъде определено, че съдържа лизинг или не съдържа лизинг, счетоводното отчитане на лизинга се прилага или се преустановява от:

- ✓ когато възникне промяната в обстоятелствата, пораждаща преоценката;
- ✓ началото на периода на подновяване или удължаване.

Вземания по финансов лизинг

Договорът за финансов лизинг е споразумение, по силата на което лизингодателят предоставя на лизингополучателя правото на ползване на определен актив за договорен срок срещу възнаграждение. Лизинговият договор се отчита като финансов, когато с договора лизингодателят прехвърля на лизингополучателя всички съществени рискове и изгоди, свързани със собствеността на актива.

Типичните показатели, които Дружеството разглежда, за да определи дали всички съществени рискове и изгоди са прехвърлени, включват: настоящата стойност на минималните лизингови плащания в съпоставка със справедливата стойност на лизинговия актив в началото на лизинговия договор; срока на лизинговия договор в съпоставка с икономическия живот на отдадения под наем актив; както и дали лизингополучателят ще придобие правото на собственост върху лизинговия актив в края на срока на договора за финансов лизинг. Всички останали лизингови договори, които не прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива, се класифицират като оперативен лизинг.

Минимални лизингови постъпления

Минималните лизингови постъпления са тези плащания, които лизингополучателят ще направи или може да бъде задължен да направи през срока на лизинговия договор. От гледна точка на Дружеството минималните лизингови постъпления включват и остатъчната стойност на актива, гарантирана от трета, несвързана с Дружеството страна, при условие, че тази страна е финансово способна да изпълни ангажимента си по гаранцията или договора за обратно изкупуване. В минималните лизингови постъпления Дружеството включва също така и цената на упражняване на евентуална опция, която лизингополучателят притежава за закупуване на актива, като в началото на лизинговия договор в голяма степен е сигурно, че тази опция ще бъде упражнена. Минималните лизингови постъпления не включват суми по условни наеми, както и разходи за услуги и данъци, които са платени от Дружеството и впоследствие префактурирани на лизингополучателя.

Начало на лизинговия договор и начало на срока на лизинговия договор

Прави се разграничение между начало на лизинговия договор и начало на срока на лизинговия договор. Начало на лизинговия договор е по-ранната от двете дати – на лизинговото споразумение или на ангажирането на страните с основните условия на лизинговия договор. Към тази дата:

- лизинговият договор е класифициран като финансов или оперативен лизинг; и
- в случай на финансов лизинг сумите, които трябва да бъдат признати в началото на срока на лизинговия договор, са определени.

Начало на срока на лизинговия договор е датата, от която лизингополучателят може да упражни правото си на ползване на наетия актив. Това е и датата, на която Дружеството признава първоначално вземането по лизинга.

Първоначална и последваща оценка

Първоначално Дружеството признава вземане по финансов лизинг, равно на своята нетна инвестиция, която включва сегашната стойност на минималните лизингови постъпления и всяка негарантирана остатъчна стойност за Дружеството. Сегашната стойност се изчислява чрез дисконтиране на дължимите минимални лизингови постъпления с лихвен процент, присъщ на лизинговия договор. Първоначалните преки разходи са включени в изчислението на вземането по финансов лизинг. През срока на лизинговия договор Дружеството начислява финансов доход (приход от лихви по финансов лизинг) върху нетната инвестиция. Получените лизингови плащания се разглеждат като намаление на нетната инвестиция (погасяване на главницата) и признаване на финансов доход по начин, който да осигури постоянна норма на възвръщаемост на нетната инвестиция.

Финансови инструменти

Първоначално признаване и оценяване

Дружеството признава финансов актив или финансов пасив в отчета за финансовото състояние, само когато Дружеството става страна по договорните клаузи на съответния финансов инструмент. При първоначално признаване Дружеството признава всички финансови активи и финансови пасиви по справедлива стойност. Справедливата стойност на даден финансов актив/пасив при първоначалното му признаване обикновено е договорната цена. Договорната цена за финансови активи/пасиви, освен тези, които са класифицирани по справедлива стойност през печалбата или загубата, включва разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването/издаването на финансовия инструмент. Разходите по сделката, направени при придобиването на финансов актив и издаването на финансов пасив, класифицирани по справедлива стойност през печалбата или загубата се отчитат незабавно като разход.

Дружеството признава финансови активи, използвайки датата на сключване на сделката, като по този начин един актив се признава в деня, в който е получен от Дружеството и се отписва в деня, в който е предоставен от Дружеството.

Последваща оценка на финансови активи

Последващата оценка на финансовите активи зависи от тяхната класификация при първоначалното им признаване като активи. Дружеството класифицира финансовите активи в една от следните категории:

1. Оценявани по амортизирана стойност, 2. Оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и 3. Оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Класификацията се определя на база бизнес модела за управление на дадения клас финансови активи и договорните характеристики на паричните потоци. Инвестиции, държани от Дружеството с цел получаване на печалба от краткосрочни продажби или обратни покупки, се класифицират като финансови активи, държани за търгуване. Инвестиции в дългови инструменти, които Дружеството държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци, се класифицират като финансови активи, отчитани по амортизирана стойност. Инвестиции в дългови инструменти, които Дружеството държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и продажба се класифицират като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход.

Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност

Дългови инструменти, които Дружеството държи в рамките на бизнес модел с цел събиране на договорените парични потоци и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва се отчитат по амортизирана стойност. След първоначалното признаване активите се отчитат по амортизирана стойност.

Отчитането по амортизирана стойност изисква прилагането на метода на ефективния лихвен процент. Амортизираната стойност на финансов актив е стойността по която финансовият актив е отчетен първоначално, намалена с погашенията по главницата плюс или минус натрупаната амортизация с използване на метода на ефективния лихвен процент на всяка разлика между първоначалната стойност и стойността на падеж и намалена с обезценката.

В тази категория могат да попаднат следните финансови активи на Дружеството, в зависимост от избрания бизнес модел и характеристиките на паричните потоци от тях: търговски вземания, кредити и заеми, вземания по лизингови договори, вземания по предоставени депозити, вземания по цесии, вземания, придобити чрез цесии, кредити и заеми, придобити чрез цесии, инвестиции, държани до падеж.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Дългови инструменти, които Дружеството държи в рамките на бизнес модел с цел както събиране на договорените парични потоци така и продажба на актива и при които договорните парични потоци пораждат плащания единствено на главница и лихва, се отчитат по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. След първоначалното признаване активът се оценява по справедлива стойност с отчитане на промените в справедливата стойност в преоценъчния резерв на инвестициите в ценни книжа (друг всеобхватен доход). Когато дълговият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в друг всеобхватен доход се прехвърлят в печалбата или загубата.

В тази категория могат да попаднат следните финансови активи на Дружеството, в зависимост от избрания бизнес модел и характеристиките на паричните потоци от тях: търговски вземания, кредити и заеми, вземания по лизингови договори, вземания по предоставени депозити, вземания по цесии, вземания,

придобити чрез цесии, кредити и заеми, придобити чрез цесии, финансови активи, дългови инструменти, които са на разположение за продажба.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Тази категория финансови активи, се разделя на две подкатегории: финансови активи, държани за търгуване и финансови активи, които не са класифицирани в горните две категории. Даден финансов актив се класифицира в тази категория, ако е придобит с цел продажба в кратък срок или договорните му характеристики не отговарят на условието да пораждат плащания единствено на главница и лихва. Деривативите също се категоризират като държани за търгуване, освен ако не са определени за хеджиращи инструменти. Тези финансови активи могат да бъдат дългови или капиталови инструменти.

Капиталови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Дружеството може да направи неотменим избор да признава промените в справедливата стойност в инвестициите в капиталови инструменти в друг всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Печалбите или загубите от промени в справедливата стойност ще се представят в друг всеобхватен доход и няма да могат да се прекласифицират в печалбата или загубата. Когато капиталовият инструмент се отпише, натрупаните печалби или загуби признати в другия всеобхватен доход направо се прехвърлят в други резерви и неразпределена печалба.

Обезценка на финансови активи

Моделът за обезценка „очаквани кредитни загуби“ се прилага за финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, с изключение на инвестиции в капиталови инструменти и договорни активи. Съгласно МСФО 9, загубите се измерват по една от двете бази: 1. очаквани кредитни загуби за следващите 12 месеца след датата на финансовия отчет или 2. очакваните кредитни загуби за целия срок на финансовите активи. Първата база се прилага когато кредитния риск не е нарастнал значително от датата на първоначално признаване до датата на финансовия отчет (и кредитния риск е нисък към датата на финансовия отчет), в обратния случай се прилага втората база. Дружеството прилага втората база за търговските вземания и договорните активи (независимо дали са със или без значителен финансов компонент). Нарастването на кредитния риск се следи и определя на база информация за рискови фактори като наличие на просрочие, значително влошаване на финансовото състояние на длъжника и други.

Само за търговски вземания балансовата стойност се намалява, чрез използване на транзитна сметка и последващото възстановяване на отписаните преди това суми се кредитира срещу тази транзитна сметка. Промените в балансовата стойност на транзитната сметка се признават в печалба или загуба.

За всички други финансови активи балансовата сума се намалява с размера на загубата от обезценка.

За финансови активи, отчитани по амортизирана стойност, ако в следващ период сумата на загубата от обезценката намалее и спадът може по обективен начин да се свърже със събитие, което възниква, след като обезценката е призната, преди това признатите загуби от обезценка се възстановяват (или директно, или чрез коригиране на корективната сметка за търговски вземания) в печалбата или загубата. Въпреки това възстановяването не може да води до балансова стойност на финансовия актив, която да надвишава онази амортизирана стойност, която би била на датата на възстановяването, ако не е била призната загуба от обезценка.

Отписване на финансови активи

Финансов актив се отписва от Дружеството, когато договорните права върху паричните потоци от този актив падежират или когато Дружеството е прехвърлило тези права чрез сделка, при която всички съществени рискове и изгоди, произтичащи от собствеността на актива се прехвърлят на купувача. Всяко участие във вече прехвърлен финансов актив, което Дружеството запазва или създава, се отчита самостоятелно като отделен актив или пасив.

В случаите когато Групата е запазила всички или по-голяма част от рисковете и изгодите свързани с активите, последните не се отписват от отчета за финансовото състояние (пример за такива сделки са репо сделките – продажба с уговорка за обратно изкупуване).

При сделки, при които Дружеството нито запазва, нито прехвърля рисковете и изгодите, свързани с финансов актив, последният се отписва от отчета за финансовото състояние тогава и само тогава, когато Дружеството е загубило контрол върху него. Правата и задълженията, които Дружеството запазва в тези случаи се отчитат отделно като актив или пасив. При сделки, при които Дружеството запазва контрол върху актива, неговото

отчитане в отчета за финансовото състояние продължава, но до размера определен от степента, до която Дружеството е запазило участието си в актива и носи риска от промяна в неговата стойност.

Последваща оценка на финансови пасиви

Последващата оценка на финансовите пасиви, зависи от това как те са били класифицирани при първоначално признаване. Дружеството класифицира финансовите си пасиви в една от следните категории:

Пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Пасивите се класифицират в тази категория, когато те принципно са държани с цел продажба в близко бъдеще (търговски задължения) или са деривативи (с изключение на дериватив, който е предназначен за и е ефективен хеджиращ инструмент) или отговаря на условията за попадане в тази категория, определени при първоначалното признаване. Всички промени в справедливата стойност, отнасящи се до пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата се отчитат в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход към датата, на която възникват.

Пасиви, отчитани по амортизирана стойност

Всички задължения, които не са класифицирани в предишната категорията попадат в тази категория. Тези задължения се отчитат по амортизирана стойност посредством метода на ефективния лихвен процент.

Елементите, класифицирани като търговски и други задължения обикновено не се оценяват отново, тъй като задълженията са известни с висока степен на сигурност и уреждането е краткосрочно.

В тази категория обикновено попадат следните финансови пасиви на Дружеството: търговски задължения, кредити и заеми, задължения по лизингови договори, задължения по получени депозити, задължения по цесии.

Отписване на финансови пасиви

Дружеството отписва финансов пасив, когато договорните задължения по него се погасят, изтекат или бъдат отменени.

Разликата между балансовата стойност на отписания финансов пасив и изплатената престация се признава в печалбата или загубата.

Лихви, дивиденди, загуби и печалби

Лихви, дивиденди, загуби и печалби, свързани с финансов инструмент или компонент, който е финансов пасив, се признават като приходи или разходи в печалбата или загубата. Разпределенията за притежателите на инструменти на собствения капитал се признават директно в собствения капитал.

Разходите по операцията за капиталова сделка се отразяват счетоводно като намаление на собствения капитал.

Класификацията на финансов инструмент като финансов пасив или инструмент на собствения капитал определя дали лихвите, дивидентите, загубите и печалбите, свързани с този инструмент, се признават като приходи или разходи в печалбата или загубата. Плащанията на дивиденди за акции, изцяло признати като пасиви, се признават като разходи по същия начин както лихви по облигация. Печалбата и загубата, свързана с обратни изкупвания или рефинансиране на финансови пасиви, се признава в печалбата или загубата, докато обратните изкупвания или рефинансирането на инструменти на собствения капитал се признават като промени в собствения капитал. Промените в справедливата стойност на инструмента на собствения капитал не се признават във финансовите отчети.

Разходите при издаването или придобиването на свои инструменти на собствения капитал се отчитат в капитал, например при капиталова сделка разходите по сделката се отчитат счетоводно като намаление на собствения капитал.

Разходи по сделка, които са свързани с емитирането на съставен финансов инструмент, се разпределят към пасивния и капиталовия компонент, пропорционално на разпределението на постъпленията. Разходите по сделка, които са съвместно свързани с повече от една сделка (например разходите за съвместно предлагане на някои акции и котиране на други акции на фондова борса), се разпределят между тези сделки, като се използва рационална и относима към сходни сделки база за разпределение.

Печалбите и загубите, свързани с промени в балансовата стойност на финансов пасив, се признават като приходи или разходи в печалбата или загубата дори когато се отнасят до инструмент, който включва право на остатъчен дял от активите на предприятието в замяна срещу парични средства или друг финансов актив.

Компенсиране на финансов актив и финансов пасив

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и в отчета за финансовото състояние се представя нетната сума когато:

- ✓ има юридически упражняемо право да компенсира признатите суми; и
- ✓ има намерение или да уреди на нетна база, или да реализира актив и едновременно с това да уреди пасив.

При счетоводното отчитане на прехвърлянето на финансов актив, който не отговаря на изискванията за отписване, Дружеството не компенсира прехвърления актив и свързания пасив.

Компенсирането на признат финансов актив и признат финансов пасив и представянето на нетната стойност се различават от отписването на финансов актив или финансов пасив.

Правото на компенсиране е юридическо право на длъжник по договор да уреди или по друг начин да елиминира цялата или част от сумата, дължима на кредитор, чрез приспадането от тази сума на сума, дължима от кредитора.

Ако има юридическо право да приспадне сума, дължима от трето лице, от сумата, дължима на кредитора, при условие че между трите страни съществува споразумение, в което ясно е установено правото на длъжника да извърши компенсирането, активите и пасивите се представят компенсирано.

Пари и парични еквиваленти

Пари и парични еквиваленти включват пари в брой, депозити и други краткосрочни високо ликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в определена сума пари и са предмет на незначителен риск от промени на стойността.

За целите само на отчета за паричните потоци, пари и парични еквиваленти включват банкови овърдрафти, платими при поискване. Тъй като характеристиките на подобни банкови споразумения са, че банковото салдо често се променя от положително до овърдрафт, те се считат за неразделна част от управлението на парите на Дружеството.

СДЕЛКИ В ЧУЖДЕСТРАННА ВАЛУТА

Паричните активи и пасиви в чуждестранна валута се превалутират във функционалната валута на Дружеството с помощта на обменните курсове на датата на отчитане. Печалбите и загубите, произтичащи от промените в обменните курсове след датата на сделката се признават в печалба или загуба (освен когато са отсрочени в друг всеобхватен доход като хедж на паричен поток).

Непаричните активи и пасиви, които се оценяват по историческа цена в чуждестранна валута се превалутират по обменния курс на датата на транзакцията. Разликите, възникнали от превалутиране по непарични позиции, които се оценяват по справедлива стойност в чуждестранна валута (например капиталови инструменти на разположение за продажба) се превалутират, като се използват обменните курсове на датата, когато се определя справедливата стойност.

Паричните позиции в чуждестранна валута се преизчисляват, използвайки заключителния курс. Непаричните позиции, които се водят по историческа цена в чуждестранна валута се преизчисляват, използвайки обменния курс към датата на сделката. Непаричните позиции, които се оценяват по справедлива стойност във валута, се преизчисляват посредством обменните курсове към датата на оценка на справедливата стойност.

ПЕНСИОННИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПО СОЦИАЛНОТО И ТРУДОВО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в Дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда (КТ) и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ) и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено в чл. 6, ал. 3 от „Кодекса за социално осигуряване“ (КСО). Общият размер на вноската за фонд "Пенсии", ДЗПО, фонд "ОЗМ", фонд "Безработица" и здравно осигуряване през 2019г., е както следва:

За периода 01.01.2019г. – 31.12.2019г.

- 32,30% (разпределено в съотношение работодател:осигурено лице 18,52:13,78) за работещите при условията на трета категория труд;
- 42,30% (разпределено в съотношение работодател:осигурено лице 28,52:13,78) за работещите при условията втора категория;
- 47,30% (разпределено в съотношение работодател:осигурено лице 33,52:13,78) за работещите при условията първа категория.

В допълнение, изцяло за своя сметка работодателят прави осигурителна вноска за фонд "ТЗПБ", която е диференцирана за различните предприятия от 0.4% до 1.1% в зависимост от икономическата дейност на дружеството.

Няма промени в размера на осигурителните вноски за 2019 г.

Към Дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Осигурителните и пенсионни планове, прилагани от дружествата в качеството им на работодател се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове – на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогично са задълженията по отношение на здравното осигуряване. Дружествата осигуряват всяко наето лице, на основата на сключен договор с дружество за доброволно здравно осигуряване, за доболнични и болнични медицински услуги.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор следните обезщетения:

- неспазено предизвестие – за периода на неспазеното предизвестие;
- поради закриване на дружеството или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни и др. – от една брутна месечна работна заплата;
- при прекратяване на трудовия договор поради болест – в размер на brutното възнаграждение на работника за два месеца при условие, че има най-малко пет години трудов стаж и не е получавал обезщетение на същото основание;
- при пенсиониране – от 2 до 6 брутни месечни работни заплати според трудовия стаж в дружеството;
- за неизползван платен годишен отпуск – за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

След изплащането на посочените обезщетения за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет Дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката не се включват приблизителната преценка в недисконтиран размер на разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване.

Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплаща на лица от персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в съответното предприятие може да варира между 2 и 6 брутни месечни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, а респ. изменението в стойността им включва признатите актюерски печалби и загуби – в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

ДАНЪЦИ ВЪРХУ ДОХОДА И ДДС

Дължимият текущо данък се изчислява с помощта на данъчните ставки в сила или приетите за действащи ставки към датата на отчитане. Облагаемата печалба се различава от счетоводната печалба или защото някои доходи и разходи се считат за облагаеми или данъчно признати или защото времето, за което те са били облагаеми или данъчно признати се различава при тяхното данъчно и счетоводно третиране.

Посредством пасивния метод в отчета за финансовото състояние, отсрочен данък се признава за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите в отчета за финансовото състояние и съответната данъчна основа, с изключение на репутацията, която не е призната за данъчни цели, както и за временни разлики, възникнали при първоначално признаване на активи и пасиви, които не влияят върху облагаемата или счетоводна печалба.

Отсроченият данък се изчислява по данъчните ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода, когато активът се реализира или пасивът се уреди въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или влезли в сила, в значителна степен, към датата на отчета.

Активи по отсрочени данъци се признават само до степента, до която Дружеството счита за вероятно (т.е. е по-вероятно) да е налице облагаема печалба, за да се реализира актив от същата данъчна група (юрисдикция).

Отсрочените данъчни активи и пасиви се приспадат само тогава, когато има законово право да приспадат текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят до данъци върху дохода, наложени от един и същ данъчен орган за едно дружество и намерението на Дружеството е да уреди сумата на нетна база.

Разходът за данъци за периода, включва текущ и отсрочен данък. Данък се признава в отчета за печалбата или загубата или другия всеобхватен доход, с изключение на случаите, в които той произтича от сделки или събития, които се признават в друг всеобхватен доход или директно в капитал. В този случай, данъкът се признава в друг всеобхватен доход или съответно директно в собствения капитал. Когато данъкът възниква от първоначалното отчитане на бизнес комбинация, той се включва при осчетоводяването на бизнес комбинацията.

Данък върху добавената стойност (ДДС)

Приходите, разходите и активите се признават нетно от ДДС, с изключение на случаите, когато:

- ✓ ДДС, възникващ при покупка на активи или услуги, не е възстановим от данъчните власти, в който случай ДДС се признава като част от цената на придобиване на актива или като част от съответната разходна позиция, както това е приложимо; и
- ✓ вземанията и задълженията, които се отчитат с включен ДДС.

Нетната сума на ДДС, възстановима от или дължима на данъчните власти се включва в стойността на вземанията или задълженията в отчета за финансовото състояние.

ПРОВИЗИИ

Когато на датата на отчитане Дружеството има сегашно задължение (правно или конструктивно), като резултат от минало събитие и е вероятно, че Дружеството ще погаси това задължение, т.е. ще възникне изходящ паричен поток, се прави провизия в отчета за финансовото състояние. Провизии се правят като се използва най-добрата приблизителна оценка на сумата, която ще е необходима за погасяване на задължението и се дисконтират до сегашна стойност с помощта на дисконтов процент (преди данъци), който отразява текущите пазарни оценки на стойността на парите във времето и специфичните за задължението рискове. Промените в приблизителните оценки се отразяват в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход през периода, в който възникват. Провизиите по гаранции се измерват с помощта на вероятностни модели, базирани на минал опит. Провизиите за реструктуриране се признават само след като засегнатите страни са били информирани за формалния план за реструктуриране.

КАПИТАЛ

Капиталовите инструменти са договори, които пораждат остатъчен интерес в нетните активи на Дружеството. Обикновените акции се класифицират като капитал. Капиталовите инструменти се признават по сумата на получените постъпления, нетно от разходите, пряко свързани с транзакцията. Доколкото тези постъпления превишават номиналната стойност на емитирани акции, те се кредитират по сметка премиен резерв.

Определяне на справедлива стойност

Справедлива стойност е: "Цената, която би била получена при продажба на даден актив или платена при прехвърлянето на задължение при обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката".

Справедливата стойност при първоначално признаване, като цяло се равнява на цената на сделката освен в случаите, в които:

- ✓ Сделката е между свързани лица
- ✓ Сделката е сключена по принуда или при форсмажорни обстоятелства
- ✓ Пазарът на който се е случила сделката е различен от основния или най-изгодния пазар
- ✓ Разчетната единица, представена от цената на сделката, се различава от отчетната единица за актива или пасива, който се оценява по справедлива стойност

Определяне на справедлива стойност при пазари с ниско ниво на активност

При пазари с ниско ниво на активност:

- ✓ Определянето на справедлива стойност зависи от фактите, обстоятелствата и характеристиките на пазара и изисква значителна преценка от страна на оценителя
- ✓ Сделките и котировките могат да не са представителни за определяне на справедлива стойност
- ✓ Необходим е допълнителен анализ върху сделките и котировките. Ако е необходимо те могат да бъдат коригирани, за да дават по-ясна картина при определянето на справедливата стойност

Вземат се предвид характеристиките на активен пазар, който участник на пазара ще вземе предвид на датата на оценката, като:

- Предполага уговорена сделка между участниците на пазара към датата на оценяване по текущите пазарни условия
- Предполага сделката да бъде извършена на основния пазар, в противен случай на най-изгодния пазар
- За нефинансов актив се взема предвид неговата най-ефективна или висока употреба
- За пасив отразява риска при неизпълнение, включително собствения кредитен риск

Използване с цел максимизиране на стойността е онова използване на актив от пазарните участници, което максимизира стойността на актива и което е:

- Физически възможно
- Правно допустимо
- Финансово осъществимо

Използването с цел максимизиране на стойността обикновено е идентично с (но не винаги) текущата употреба.

Ако няма основен пазар, изходната сделка се извършва в най-изгодния пазар, т.е. на пазара, които максимизира сумата, която ще се получи при продажбата на актива и свежда до минимум на сумата, която би била платена за прехвърляне на пасива (най-ликвидния пазар за Активи/Пасиви).

Основните и най-изгодните пазари са едни и същи в повечето случаи.

Премии/отстъпки се съдържат във Справедливата Стойност(СС), ако те отразяват характеристика на актива/пасива, която участниците на пазара ще вземат предвид при сделка с активен пазар.

Прилагането на *блокиращ фактор* е забранено.

Блокиращ фактор: корекция на котирана цена на активен пазар, защото нивото при нормална дневна търговия на пазара не е достатъчно да абсорбира количествата притежавани от предприятието.

Ако пазарната активност спада се използват методи за оценяване.

Когато има наблюдаема пазарна дейност

- ✓ Когато има спад в наблюдаемата пазарна дейност
- ✓ Когато обикновено няма проследима пазарна дейност
- ✓ Фокусът е върху това дали цените при сделките са сформирани в резултат на обичайна дейност (не продажби при ликвидация или бедствие); активността на пазара не е задължителен фокус

Същите принципи са приложими за финансови и нефинансови Активи/Пасиви.

Дружеството използва подходящи според обстоятелствата методи за остойностяване, за които има достатъчно налични данни за оценяване на справедливата стойност, като използва максимално съответните наблюдаеми хипотези и свежда до минимум използването на ненаблюдаемите.

Подход на пазарните сравнения - използват се цени и друга полезна информация, генерирана от пазарни сделки с идентични или сравними (т.е. подобни) Активи/Пасиви

Подход на базата на разходите - отразява актуалната сума, която би се изисквала текущо, за да се замени годността на актива (често наричана текуща цена за подмяна)

Подход на базата на доходите - превръща бъдещи суми (например парични потоци или приходи и разходи) в единна текуща (т.е. сконтирана) сума, която отразява текущите пазарни очаквания за тези бъдещи суми

Всички активи и пасиви, за които се измерва справедливата стойност или оповестени във финансовите отчети се категоризират в йерархията на справедливата стойност, описана както следва, на базата на най-ниското ниво вход, който е от значение за оценяването на справедливата стойност като цяло.

Йерархията на справедливите стойности се категоризира в три нива на хипотези, използвани при методите за оценяване на справедливата стойност. Категоризацията е в различни нива в йерархията на справедливата стойност на базата на степента, в която входящите данни за измерването са наблюдавани и значението на входящите данни за оценяването на справедливата стойност в тяхната цялост. Йерархията на справедливите стойности предоставящи най-висок ранг на обявените (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви (хипотези от 1-во ниво) и най-нисък - на ненаблюдаемите хипотези (хипотези от 3-то ниво).

- Хипотези от 1-во ниво - обявени (некоригирани) цени на активните пазари за идентични активи или пасиви, до които предприятието може да има достъп към датата на оценяване.
- Хипотези от 2-ро ниво - други хипотези освен включените в ниво 1 обявени цени за актив или пасив, които са наблюдаеми пряко или косвено.
- Хипотези от 3-то ниво - ненаблюдаеми хипотези за актив или пасив. Получени от техники за оценка, които включват входове за актива или пасива, които не се основават на пазарни данни (непазарни фактори)

Трансфери между различните нива на йерархия на справедливата стойност се признават от Дружеството в края на отчетния период, през който е настъпила промяната.

КРИТИЧНИ СЧЕТОВОДНИ ПРЕЦЕНКИ И ПРИБЛИЗИТЕЛНИ ОЦЕНКИ

При изготвянето на своите финансови отчети, Дружеството е направило значителни преценки, прогнози и предположения, които оказват влияние на балансовата стойност на някои активи и пасиви, доходи и разходи, както и друга информация, оповестена в пояснителните приложения. Дружеството периодично следи тези прогнози и предположения и се уверява, че те съдържат цялата необходима информация, налична към датата, на която се изготвят финансовите отчети. Въпреки това не пречи реалните цифри да се различават от направените оценки.

Преценките, прогнозите и предположенията, за които съществува значителен риск да причинят съществени корекции в балансовите суми на активите и пасивите, в рамките на следващата финансова година, са разгледани по-долу.

Признаване на приходите

При договори с клиенти, обещаното в договора възнаграждение може да включва променлив размер. Тогава Дружеството оценява приблизително размера на възнаграждението, на което ще има право в замяна на прехвърлянето на обещаните стоки или услуги на клиента. Размерът на възнаграждението може да варира поради отстъпки, намаления, възстановявания, кредити, стимули, бонуси за постигнати резултати, глоби или други подобни елементи. Обещаното възнаграждение може да варира и ако правото на Дружеството да получи възнаграждение зависи от настъпването или не на бъдещо събитие.

Дружеството прави приблизителна оценка на размера на променливото възнаграждение, като използва един от следните методи, в зависимост от това кой метод се очаква да може по-добре да предвиди размера на възнаграждението, на което Дружеството има право:

- очакваната стойност – сборът от сумите, претеглени според вероятностното разпределение в диапазона с възможни възнаграждения;
- най-вероятен размер – единствената най-вероятна стойност в диапазон от възможни стойности на възнаграждение, т.е. единствения най-вероятен резултат от договора).

Метод на амортизация и полезен живот на дълготрайните активи

Амортизируемите дълготрайни активи на Дружеството включват неговите имоти, машини, съоръжения или оборудване и инвестиционни имоти. При придобиване на нов амортизируем дълготраен актив, Дружеството определя неговите остатъчна стойност, метод на амортизиране и полезен живот. За определянето на всеки един от посочените показатели се ползват значителни счетоводни и несчетоводни преценки, като участие с тяхното определяне вземат както специалисти от Дружеството, които са много добре запознати със

спецификите и характеристиките на отделните активи, така и ако е необходимо могат да бъдат ползвани външни за Дружеството специалисти, например специалисти от доставчика на съответния актив. При определянето на посочените показатели се вземат предвид спецификите и характеристиките на актива, очакванията на ръководството на Дружеството за неговата употреба в дейността, местоположението, на което актива ще извършва своята работа и други фактори. Също така се вземат в предвид данни и фактори за подобни активи, които Дружеството вече притежава и експлоатира или за които могат да бъдат набавени надеждни външни данни. Взема се в предвид и опитът, натрупан в Дружеството през годините.

Тестове за обезценка на финансови активи

Финансов актив или група от финансови активи, различни от тези, които попадат в категорията на активи по справедлива стойност през печалбата или загубата се оценяват за индикатори за обезценка в края на всеки отчетен период. Обезценка се определя на база модела на „очакваните кредитни загуби“.

По отношение на капиталови инвестиции, категоризирани като на разположение за продажба Дружеството смята, че тези активи за обезценени, когато е имало значителен или продължителен спад в справедливата им стойност под себестойност. Определянето на това, дали има „значителен“ или „продължителен“ изисква значителна преценка от страна на Ръководството.

Размерът на загубата от обезценка, признат за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност, е разликата между балансовата стойност на актива и сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент.

Определянето на възстановимостта на дължимите на Дружеството суми от страна на негови клиенти, заемополучатели и др. длъжници, включва определянето на това дали са налице някакви обективни доказателства за обезценка. Лошите вземания се отписват, когато се идентифицират доколкото е възможно обезценка и несъбираемост да се определят отделно за всеки елемент. В случаите, когато този процес не е възможен, се извършва колективна оценка на обезценка. В резултат начинът, по който индивидуални и колективни оценки се извършват и сроковете отнасящи се до идентифицирането на обективни доказателства за обезценка изискват значителни преценка и може да повлияят значително на балансовата сума на вземания на датата на отчитане.

За оценка и измерване на очакваните кредитни загуби на финансовите активи, Ръководството на Дружеството е възприело следните подходи:

- търговски и други вземания, вземания по предоставени депозити, вземания по цесии, вземания, придобити чрез цесии и активи по договори с клиенти – индивидуален подход.
- предоставени кредити и заеми и кредити и заеми, придобити чрез цесии – общ (тристепенен) стандартизиран подход, базиран на индивидуалния подход.

Дружеството извършва анализ и преценка на изменението на кредитния риск към датата на финансовия отчет.

Тестове за обезценка на нефинансови активи

Анализът за обезценка на репутация, материални и други нематериални активи изисква оценка на стойността в употреба на актива или на единицата генерираща парични потоци, към които са разпределени активите. Оценката на стойността в употреба се прави най-вече въз основа на дисконтираните модели на паричните потоци, които изискват Дружеството да направи оценка на очакваните бъдещи парични потоци от актива или от единицата генерираща парични потоци, а също и да се избере подходящ дисконтов процент за да се изчисли настояща стойност на паричните потоци.

Приблизителна оценка за отсрочени данъци

Признаването на отсрочените данъчни активи и пасиви включва съставянето на серия от допускания. Например Дружеството трябва да оцени времето на възстановяване на временни разлики, дали е възможно временните разлики да не бъде възстановени в предвидимо бъдеще или доколко данъчните ставки се очаква да се прилагат за периода, когато активът ще се реализира или пасивът ще се уреди.

Що се отнася до отсрочени данъчни активи, реализирането им в крайна сметка зависи от облагаемия доход, който ще е на разположение в бъдеще. Отсрочените данъчни активи се признават само когато е вероятно, че ще има облагаема печалба, срещу която може да се усвои отсроченият данъчен актив и е вероятно, че Дружеството ще реализира достатъчно облагаем доход в бъдещи периоди, за да оползотвори намалението при плащането на данък. Това означава, че Дружеството прави предположения за данъчното си планиране и периодично ги оценява повторно, за да отразяват промяната в обстоятелствата, както и данъчни разпоредби. Освен това измерването на отсрочен данъчен актив или пасив отразява начина, по който дружеството очаква да възстанови балансовата стойност на актива или уреди пасива.

Към 31 декември 2019 г. Дружеството има признати активи по отсрочени данъци върху данъчни загуби от 2015 г. до 2019 г.

Условни активи и пасиви

Условните пасиви на Дружеството не са признати, но са оповестени, освен ако възможността за изходящ поток на ресурси съдържащ икономически ползи е отдалечен във времето.

Условните пасиви представляват възможни задължения, възникващи от минали събития, чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития не изцяло в рамките на контрола на юридическото лице. Те не се признават защото не е вероятно, че изходящ поток от ресурси ще бъде необходим за покриване на задължението и сумата на задължението не може да бъде оценена с достатъчна надеждност.

Неизбежно определянето на условен пасив изисква значителни преценка от страна на ръководството.

Дружеството не признава условните активи. Те обикновено възникват от непланирани или други неочаквани събития, които пораждаат възможност в Дружеството да постъпи входящ поток икономически ползи. Условните активи не се признават във финансовите отчети, тъй като това може да има за резултат признаването на доход, който може никога да не бъде реализиран.

ГРЕШКИ И ПРОМЕНИ В СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

Грешки по смисъла на МСС 8 могат да възникнат във връзка с признаването, оценяването, представянето или оповестяването на компоненти от финансовите отчети. Потенциалните грешки за текущия период открити в същия, се коригират преди финансовите отчети да се одобрят от Ръководството на Дружеството. Въпреки това грешки понякога се откриват в последващ период и тези грешки от предходни периоди се коригират.

Дружеството коригира със задна дата съществените грешки от предходни периоди в първия финансов отчет, одобрен за публикуване след като са открити чрез преизчисляване на сравнителните суми за представения предходен период, в които е възникнала грешка.

В случай, че грешката е възникнала преди най-ранно представения предходен период, преизчисляване на началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период.

Грешка от предходен период се коригира посредством преизчисляване със задна дата, освен ако е практически неприложимо да се определи някой от специфичните ефекти за периода или кумулативния ефект от тази грешка. Към минималните сравнителни финансови отчети Дружеството представя трети отчет за финансовото състояние към началото на предходния период, ако се прилага счетоводна политика със задна дата, прави се преизчисление със задна дата на статии или се прекласифицират статии във финансовите отчети и ако това оказва съществено влияние върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период. При наличие на такива обстоятелства се представят три отчета за финансовото състояние към:

- ✓ края на текущия период;
- ✓ края на предходния период; и
- ✓ началото на предходния период.

Датата на този встъпителен отчет за финансовото състояние съвпада с началото на предходния период, независимо от това дали финансовите отчети на Дружеството представят сравнителна информация за по-ранни периоди.

Когато от Дружеството се изисква и представя допълнителен отчет за финансовото състояние в съответствие се оповестява:

- ✓ характера на прекласифицирането;
- ✓ сумата на всяка статия или група статии, които са прекласифицирани;
- ✓ причината за прекласифицирането.

Може да възникнат обстоятелства при които е практически невъзможно да се прекласифицира сравнителна информация за конкретен предходен период, за да се постигне съпоставимост с текущия период. Възможно е в предходния период данните може да не са били събирани по начин, който позволява прекласифициране.

Когато прекласифицирането на сравнителна информация е практически невъзможно, Дружеството оповестява причината, поради която не е прекласифицирана информацията и същността на корекциите, които е следвало да бъдат направени, ако сравнителната информация е била прекласифицирана.

Дружеството не представя пояснителните приложения, свързани с встъпителния отчет за финансовото състояние към началото на предходния период.

СВЪРЗАНИ ЛИЦА И СДЕЛКИ МЕЖДУ ТЯХ

Дружеството спазва изискванията на МСС 24 при определяне и оповестяване на свързаните лица.

Капман Грийн Енерджи Фонд АД
Доклад за дейността и Годишен финансов отчет за годината завършваща на 31.12.2019 г.

Сделка между свързани лица е прехвърляне на ресурси, услуги или задължения между свързани лица без разлика на това дали се прилага някаква цена

III. Допълнителна информация към статиите на годишния финансов отчет

1. Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход

1.1.1. Нетни приходи от продажби

Вид приход	2019 г.	2018 г.
Приходи от договори с клиенти за продажби на продукцията, в т.ч.:	5	5
Продажба на електроенергия	5	5
Общо	5	5

Допълнителни оповестявания във връзка с приходи по договори с клиенти: Приходите от договори с клиенти са от продажби: в страната; на вътрешния пазар; на частни клиенти; по дългосрочни договори с фиксирани цени.

1.2.1. Разходи за материали

Вид разход	2019 г.	2018 г.
Разходи за горивни и смазочни материали	(1)	(3)
Други материали	(1)	(2)
Общо	(2)	(5)

1.2.2. Разходи за външни услуги

Вид разход	2019 г.	2018 г.
Граждански договори и хонорари	-	(1)
Данъци и такси	(7)	(1)
Разходи КФН, ЦД, БФБ	(3)	(3)
Наеми	(14)	(16)
Разходи за одит	(2)	(2)
Други разходи	(10)	(4)
Общо	(36)	(27)

1.2.3. Разходи за амортизации

Вид разход	2019 г.	2018 г.
Разходи за амортизации на производствени дълготрайни материални активи	(2)	(2)
Разходи за амортизации на административни дълготрайни материални активи	(1)	-
Разходи за амортизации на административни дълготрайни материални активи	(1)	-
Общо	(3)	(2)

1.2.4. Разходи за заплати и осигуровки на персонала

Вид разход	2019 г.	2018 г.
Разходи за заплати	(146)	(130)
Разходи за осигуровки	(12)	(7)
Общо	(158)	(137)

1.2.5. Други разходи

Вид разход	2019 г.	2018 г.
Други разходи	(4)	(4)
Общо	(4)	(4)

1.2.6. Финансови приходи/(разходи), нетно

Финансови разходи

Вид разход	2019 г.	2018 г.
Разходи за лихви, в т.ч.:	(411)	-
по заеми	(411)	-

Капман Грийн Енерджи Фонд АД
Доклад за дейността и Годишен финансов отчет за годината завършваща на 31.12.2019 г.

От операции с финансови инструменти	-	(4)
Други финансови разходи	(14)	(1)
Общо	(425)	(5)

Финансови приходи

Вид приход	2019 г.	2018 г.
Приходи от лихви в т.ч.	132	139
по депозити	1	1
по заеми	20	15
по заеми, придобити чрез цесия	111	123
Приходи от участия	1 000	-
Други финансови приходи	-	101
Общо	1 132	240

1.2.7. Разход за данъци

Вид разход	2019 г.	2018 г.
Други компоненти на текущ данъчен разход		
Разход/приход по отсрочени данъци, отнасяща се до възникването и обратното проявление на временни разлики	49	(6)
Общо	49	(6)

1.2.8. Доход на акция

Основният доход/(загуба) на акция е изчислен като нетната печалба/(загуба), подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции е разделена на среднопретегления брой акции за периода.

Доходът на акция с намалена стойност се изчислява като основният доход на акция и се коригира така, че да се вземе предвид издаването на нови акции и данъчния ефект от плащане на дивидентите или лихви при условие, че всички права за намаляващи опции и други намаляващи потенциални обикновени акции бъдат упражнени.

Изчисляването на дохода на акция на база и използвания средно претеглен брой акции, са показани по-долу:

Изчисляване на нетна печалба / загуба към 31.12.2019 г.:	BGN '000
Балансова печалба / загуба	508 769
Коригиране с:	
- Задължителни отчисления по закон	
• данъци	(48 999)
Нетна печалба/загуба	557 768

	2019 г. BGN'000	2018 г. BGN'000
Салдо към 01.01.	13 335 870	13 335 870
Емитирани акции	13 335 870	13 335 870
Акции в обръщение	13 335 870	13 335 870
Салдо към 31.12.	13 335 870	13 335 870
Брой месеци в обръщение	12	12
Ср. претеглен бройн акции/Месец	13 335 870	13 335 870
Нетна печалба /загуба/ за годината	558	59
Основен доход на акция (BGN)	0.04	0.00

2. Отчет за финансовото състояние

НЕТЕКУЩИ АКТИВИ

2.1. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

Към 31.12.2019 г. и 31.12.2018 г. имотите, машините, съоръженията и оборудването включват:

	Съоръжения	Разходи за придобиване на ДМА	Други	Общо
Отчетна стойност				
Салдо към 31.12.2017 г.	39	1	-	40
Постъпили	-	-	1	-
Салдо към 31.12.2018 г.	39	1	1	41
Салдо към 31.12.2019 г.	39	1	1	41
Салдо към 31.12.2019 г.	39	1	1	41
Амортизация				
Салдо към 31.12.2017 г.	(8)	-	-	(8)
Амортизация за годината	(2)	-	-	(2)
Общо увеличения(намаления) за периода	(2)	-	-	(2)
Салдо към 31.12.2018 г.	(10)	-	-	(10)
Амортизация за годината	(2)	-	(1)	(3)
Общо увеличения(намаления) за периода	(2)	-	(1)	(3)
Салдо към 31.12.2019 г.	(12)	-	(1)	(13)
Балансова стойност				
Балансова стойност към 31.12.2018 г.	29	1	1	31
Балансова стойност към 31.12.2019 г.	27	1	-	28

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация“.

Дружеството не е заложило имоти, машини, съоръжения и оборудване като обезпечение по свои задължения.

Обезценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване

На база на извършен преглед за обезценка на имотите, машините, съоръженията и оборудването, Ръководството на Дружеството не е установило индикатори за това, че балансовата стойност на активите надвишава тяхната възстановима стойност. Към 31.12. 2019 г. Дружеството не е признало обезценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване.

2.2. Инвестиции в дъщерни предприятия

Финансови активи		31.12.2019 г.		31.12.2018 г.	
Дялове и участия		8 050		8 050	
Общо		8 050		8050	
Участия		31.12.2019 г.		31.12.2018 г.	
		размер	стойност	размер	стойност
„Капман Солар Инвест“ ЕООД		100%	80	100%	80
„ФВЕ Рогозен“ ЕООД		100%	20	100%	20
„Солар Логистик“ ЕАД		100%	7 950	100%	7 950
Общо		8 050		8 050	

2.3. Активи по отсрочени данъци

Временна разлика	31 декември 2018		Движение на отсрочените данъци за 2019				31 декември 2019	
	Данъчна основа	Отсрочен данъчен актив	увеличение		намаление		Данъчна основа	Отсрочен данъчен актив
			Данъчна основа	Отсрочен данъчен актив	Данъчна основа	Отсрочен данъчен актив		
Активи по отсрочени данъци								
Неизползвани	117	12	490	49	-	-	607	61

Капман Грийн Енерджи Фонд АД
Доклад за дейността и Годишен финансов отчет за годината завършваща на 31.12.2019 г.

данъчни загуби								
Активи по отсрочени данъци	117	12	490	49	-	-	607	61

2.4. Нетекущи финансови активи

Нетекущи финансови активи	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Финансови активи отчитани по амортизируема стойност	1 168	1 165
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	1 678	1 878
Общо	2 846	3 043

Финансови Активи, отчитани по амортизируема стойност	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Вземания по лихви по кредити от свързани лица в групата	234	-
Вземания по главници по кредити от несвързани лица	-	231
Вземания по кредити, придобити чрез цесии, от свързани лица в групата	934	934
Общо	1 168	1 165

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Вземания, придобити чрез цесии, от свързани лица в групата /нето/	1 678	1 878
Вземания по цесии от свързани лица в групата	1 678	1 878
Общо	1 678	1 878

2.5. Търговски и други вземания

Вид	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Вземания от свързани лица по предоставени аванси	5	-
Вземания от свързани лица по дивиденди	720	-
Вземания от клиенти	-	27
Вземания по предоставени аванси	5 354	6 308
Предплатени разходи	5	4
Други вземания	-	1
Общо	6 084	6 340

Вземанията по предоставени аванси към 31.12.2019 г. представляват заплатени суми по сключени предварителни договори за покупко-продажба на дялове/акции от капитала на дружества във връзка с изпълнение на инвестиционната програма на дружеството от 2016 г. „Капман Грийн Енерджи Фонд“ АД има сключени 3 бр. предварителни договори за придобиване на дялови участия в дружества, притежаващи имоти с цел изграждане върху тях на мощности за производство на ел. и топло енергия от ВЕИ и е приключило успешно придобиване по 1 бр. договор за придобиване на дружествени дялове на дружество, произвеждащо ел.енергия от ФТЕЦ и по 1 бр. договор за покупко-продажба на акции на дружество притежаващо имоти с цел изграждане на соларен парк.

2.6. Данъци за възстановяване

Вид	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Данък върху добавената стойност	4	5
Общо	4	5

2.7. Парични средства

Вид	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Парични средства в брой в т.ч.	7	9
В лева	7	9
Парични средства в разплащателни сметки в т.ч.	84	126

Капман Грийн Енерджи Фонд АД
Доклад за дейността и Годишен финансов отчет за годината завършваща на 31.12.2019 г.

В лева	84	126
Краткосрочни депозити	209	208
Общо	300	343

Дружеството няма блокирани пари и парични еквиваленти. Дружеството няма обезценени парични средства.

2.8. Текущи финансови активи

Текущи финансови активи	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Финансови активи отчитани по амортизируема стойност	1 229	123
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	2 645	3 762
Общо	3 874	3 885

Текущи финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Вземания по цесии от свързани лица в групата	2 645	3 762
Общо	2 645	3 762

Текущи финансови активи отчитани по амортизируема стойност	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Вземания по кредити от свързани лица в групата	950	-
Вземания по лихви по кредити от свързани лица в групата	5	123
Вземания по кредити от несвързани лица	231	-
Вземания по лихви по кредити от несвързани лица	43	-
Общо	1 229	123

2.9.1. Основен капитал

Акционери	31.12.2019 г.				31.12.2018 г.			
	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял
Местни физически лица	1 300	1 300	1	0.01	1 300	1	1	0.01
Местни юридически лица	4 263 990	4 263 990	4 264	31.97	4 382 690	4 383	4 383	32.86
Колективни инвестиционни схеми	7 105 580	7 105 580	7 106	53.28	6 836 880	6 837	6 837	51.27
Пенсионноосигурителни фондове	1 965 000	1 965 000	1 965	14.74	2 115 000	2 115	2 115	15.86
Общо:	13 335 870	13 335 870	13 336	100	13 335 870	13 336	13 336	100

2.9.2. Финансов резултат

Финансов резултат	Стойност
Печалба към 31.12.2017 г.	-
Увеличения от:	59
Печалба за годината 2018	59
Печалба към 31.12.2018 г.	59
Увеличения от:	558
Печалба за годината 2019	558
Печалба към 31.12.2019 г.	617
Загуба към 31.12.2017 г.	(166)
Загуба към 31.12.2018 г.	(166)
Загуба към 31.12.2019 г.	(166)
Финансов резултат към 31.12.2017 г.	(166)
Финансов резултат към 31.12.2018 г.	(107)
Финансов резултат към 31.12.2019 г.	451

Капман Грийн Енерджи Фонд АД
Доклад за дейността и Годишен финансов отчет за годината завършваща на 31.12.2019 г.

2. 10. Нетекущи финансови пасиви

Нетекущи финансови пасиви	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Финансови пасиви отчитани по амортизируема стойност	-	5 150
Общо	-	5 150

Нетекущи финансови пасиви	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Задължения по главници по договор за заместване в дълг от несвързани лица	-	5 150
Общо	-	5 150

2. 11. Други нетекущи нефинансови задължения

Вид	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Предоставени гаранции по договор управление	-	9
Общо	-	9

2.12. Текущи търговски и други задължения

Вид	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Задължения към свързани предприятия в т.ч.	12	-
Други задължения	12	-
Задължения по доставки	-	597
Други краткосрочни задължения в т.ч.	1	1
Други краткосрочни задължения	1	1
Общо	13	598

2.13. Текущи задължения към персонала

Вид	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Задължения към персонала	1	-
Задължения към осигурителни предприятия	1	-
Общо	2	-

2.14. Текущи финансови пасиви

Текущи финансови пасиви	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Финансови пасиви отчитани по амортизируема стойност	7 445	2 723
Общо	7 445	2 723

Текущи финансови пасиви-по амортизируема стойност	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Задължения по главници по кредити от несвързани лица	7 350	2 200
Задължения по цесии от несвързани лица	-	520
Задължения по лихви по кредити от несвързани лица	95	3
Общо	7 445	2 723

Съпоставяне на промените във финансовите пасиви и собствения капитал с паричните потоци от финансови операции и други, непарични изменения.

	Задължения по финансови пасиви		Общо
	Получени кредити и заеми	Задължения по цесии	
Балансова стойност на 31.12.2018	7 353	520	7 873
Промени в резултат на парични потоци от финансова дейност	-	-	-
Платени лихви	(319)	-	(319)
Платени задължения по цесии	-	(520)	(520)
Общо промени в резултат на парични потоци от финансова дейност	(319)	(520)	(839)
Други, непарични изменения			
Начислени разходи за лихви по кредити	411	-	411

Общо други, непарични изменения	411	-	411
Балансова стойност на 31.12.2019	7 445	-	7 445

IV. Други оповестявания

1. Свързани лица и сделки със свързани лица

„Капман Грийн Енерджи Фонд“ АД е публична компания, чийто акции са листвани на Българска Фондова Борса АД. Към края на отчетния период няма свързани лица с Дружеството, които да притежават контрол по смисъла на § 1, т.13 от ДР на ЗППЦК.

Дружеството оповестява следните свързани лица:

Свързани лица	Вид на свързаност
Николай Ялъмов	ключов ръководен персонал
Капман Консулт ЕООД	ключов ръководен персонал
Красимир Тодоров	ключов ръководен персонал
Васил Петев	ключов ръководен персонал
Милен Николов	ключов ръководен персонал
Манол Бояджиев	ключов ръководен персонал
Капман Ин. ЕООД	ключов ръководен персонал
Солар Логистик ЕАД	дъщерно дружество
Капман Солар Инвест ЕООД	дъщерно дружество
ФВЕ Рогозен ЕООД	дъщерно дружество
Балканенерджи ЕООД	предприятие от група
Соларен парк Летница ЕООД	предприятие от група

Приходи от свързани лица

Свързано лице - клиент	Вид сделка	2019 г.	2018 г.
ФВЕ Рогозен ЕООД	Дивидент	1 000	-
Общо		1 000	-

Разходи от свързани лица

Свързано лице - доставчик	Вид сделка	2019 г.	2018 г.
Капман Ин. ЕООД	Услуга	18	14
Капман Консулт ЕООД	ДУК	90	90
Общо		108	104

Предоставени аванси на свързани лица

Свързано лице	Вид	2019 г.			2018 г.		
		Брутна стойност	Обезценки	Балансова стойност	Брутна стойност	Обезценки	Балансова стойност
ЮЛ	аванс	2	-	2	-	-	-
ФЛ	аванс	3	-	3	-	-	-
Общо		5	-	5	-	-	-

Вземания от свързани лица

Свързано лице	31.12.2019				31.12.2018			
	Брутна стойност	Обезценки	Балансова стойност	Гаранции	Брутна стойност	Обезценки	Балансова стойност	Гаранции
ФВЕ Рогозен ЕООД -	720	-	720	няма	-	-	-	-

Капман Грийн Енерджи Фонд АД
Доклад за дейността и Годишен финансов отчет за годината завършваща на 31.12.2019 г.

дивидент									
Солар Логистик ЕООД, търговско вземане придобито чрез цесия	2 645	-	2 645	няма	3 762	-	3 762	няма	
ФВЕ Рогозен ЕООД, търговско вземане, придобито чрез цесия	1 678	-	1 678	няма	1 878	-	1 878	няма	
	5 043	-	5 043	-	5 640	-	5 640	-	

Задължения към свързани лица

Свързано лице - доставчик	31.12.2019	Гаранции	31.12.2018	Гаранции
Манол Бояджиев - гаранция по ТЗ	1	нп	1	нп
Капман Консулт ЕООД - гаранция по ТЗ	2	нп	2	нп
Красимир Тодоров - гаранция по ТЗ	3	нп	3	нп
Васил Петев - гаранция по ТЗ	3	нп	3	нп
Милен Николов - гаранция по ТЗ	3	нп	0	нп
	12		9	

Заеми предоставени на свързани лица

Кредитополучател	Валута	Л. %	Падеж	Обезпечения / Гаранции
Солар Логистик ЕАД	лева	2.50%	30.12.2020	няма

Салда по заеми предоставени на свързани лица

Кредитополучател	Вземания до 1 година			Вземания над 1 година		
	Брутна стойност	Обезценки	Балансова стойност	Брутна стойност	Обезценки	Балансова стойност
Солар Логистик ЕАД	950	-	950	-	-	-
Общо	950	-	950	-	-	-

Начислени приходи от лихви и вземания за лихви по заеми, предоставени на свързани лица в групата

Кредитополучател	Вземане към 31.12.2018	Начислен и 2019	Получени 2019	Обезценки	Вземане към 31.12.2019
Солар Логистик ЕАД	-	5	-	-	5
Общо	-	5	-	-	5

Заеми предоставени на свързани лица - придобити чрез цесия

Свързано лице	Валута	Л. %	Падеж	Обезпечения / Гаранции
ФВЕ Рогозен ЕООД	лева	10%	31.12.2023	няма
ФВЕ Рогозен ЕООД	лева	10%	31.12.2023	няма
ФВЕ Рогозен ЕООД	лева	10%	31.12.2023	няма

Салда по заеми предоставени на свързани лица - придобити чрез цесия към 31.12.2019

Свързано лице	Вземания до 1 година	Вземания над 1 година
ФВЕ Рогозен ЕООД	-	700
ФВЕ Рогозен ЕООД	-	191
ФВЕ Рогозен ЕООД	-	43

Общо	-	934
Салда по заеми предоставени на свързани лица - придобити чрез цесия към 31.12.2018		
Свързано лице	Вземания до 1 година	Вземания над 1 година
ФВЕ Рогозен ЕООД	-	700
ФВЕ Рогозен ЕООД	-	191
ФВЕ Рогозен ЕООД	-	43
Общо	-	934

Начислени приходи от лихви по заеми (придобити чрез цесия) към свързани лица

Свързано лице	Вземане към 31.12.2018	Начислени 2019	Получени 2019	Вземане към 31.12.2019
ФВЕ Рогозен ЕООД	92	83	-	175
ФВЕ Рогозен ЕООД	25	23	-	48
ФВЕ Рогозен ЕООД	6	5	-	11
Общо	123	111	-	234

Начислените и изплатени възнаграждения на ръководния ключов персонал към 31.12.2019 г. е в размер на 143 хил.лв. (към 31.12.2018 г. – 128 хил.лв.).

2. Цели и политика за управление на финансовия риск

При осъществяване на своята текуща, инвестиционна и финансова дейност, Дружеството е изложено на следните финансови рискове:

- Кредитен риск: възможността длъжник да не изплати задълженията си – изцяло или частично – или да не го изплати своевременно, предизвиквайки по този начин загуба за Дружеството;
- Ликвиден риск: рискът Дружеството да няма или да не е в състояние да набави парични средства, когато са необходими и поради това да срещне трудности при изпълнение на своите финансови задължения;
- Пазарен риск: рискът определен финансов инструмент да претърпи колебания по отношение на справедливата стойност или на бъдещите парични потоци в резултат на колебания на пазарните цени. Всъщност Дружеството е изложено на три компонента на пазарния риск:
 - Лихвен риск;
 - Валутен риск;
 - Риск от промяна в цената на собствения капитал.

За ефективно управление на тези рискове, Съветът на Директорите е одобрил специфични стратегии за мениджмънт на финансовия риск, които са в съответствие с корпоративните цели. Основните насоки на тези стратегии определят краткосрочните и дългосрочните цели и действия, които трябва да се предприемат, за да се управляват финансовите рискове, пред които е изправено Дружеството.

Основните насоки на политиката по отношение на финансовите рискове са следните:

- Минимизиране на лихвения риск, валутния риск и ценовия риск за всички видове сделки;
- Максимално използване на „естественото хеджиране“, при което в максимална възможна степен се залага на естественото прихващане на продажби, разходи, дължими суми и вземания, преизчислени в съответната валута, вследствие на което се налага прилагане на стратегии на хеджиране само за салдата в превишение. Същата стратегия се прилага и по отношение на лихвения риск;
- Всички дейности по управление на финансовия риск се осъществяват и контролират на централно ниво;
- Всички дейности по управление на финансовия риск се осъществяват на разумна и последователна основа и при спазване на най-добрите пазарни практики.

Дружеството може да инвестира в акции или други подобни инструменти само в случай, че е налице временна допълнителна ликвидност, като за всички подобни сделки е необходимо разрешение от Съвета на директорите.

Информация за финансовия риск

Пазарен риск

Пазарен риск е вероятността да бъдат реализирани загуби при управление на финансови средства под въздействие на неблагоприятни изменения в цените на финансовите инструменти, пазарните лихвени проценти и валутните курсове, както и на изменения, възникващи в преобладаващите пазарни цени на търгуеми инструменти – акции, борсово търгуеми стоки, стратегически суровини, енергоносители и други. Този

риск се поражда от характеристиките на макроикономическата среда и от състоянието на капиталовите пазари в страната и чужбина, действа извън Дружеството и не може да бъде диверсифициран. В условията на пандемия от вируса COVID-19, съпроводена с набираща скорост значителна по размерите си световна икономическа криза, пазарите на финансови инструменти, суровини, енергоносители и други регистрират значителни спадове. Основните методи за ограничаването на пазарния риск и неговите отделни компоненти са събирането и обработването на информация за макроикономическата среда и на тази база прогнозиране и съобразяване на дейността на Дружеството с очакваната динамика на тази среда.

Кредитен риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството.

Степента на кредитния риск, на който е изложено Дружеството се определя от стойността на търговските и други краткосрочни вземания и активи към датата на отчета за финансовото състояние. Към 31.12.2019 г. и 31.12.2018 г., максималната кредитна експозиция на Дружеството при условие, че неговите контрагенти не изпълнят своите финансови задължения.

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск.

Допълнителна информация за предоставени заеми, без свързани предприятия

Кредитополучател	Валута	Л. %	Падеж	Обезпечения / Гаранции
Корпоративни кредити				
Фулчарджър България АД	лева	6.50%	31.05.2021	Първи по ред особен залог върху оборудване (бързи зарядни станции Quick Charge). Запис на заповед за сумата в размер на 157 700 лв., с падеж 31.05.2021 г. Дата на издаване 31.05.2016 г.

Салда по предоставени заеми, без свързани предприятия

Кредитополучател	Вземания до 1 година	Вземания над 1 година
Корпоративни кредити	231	-
Фулчарджър България АД	231	-
Общо	231	-

Начислени приходи от лихви по заеми, без свързани лица

Свързано лице	Вземане към 31.12.2018	Начислени 2019	Получени 2019	Вземане към 31.12.2019
Фулчарджър България АД	28	15	-	43
Общо	28	15	-	43

Допълнителна информация за получените заеми, без свързани предприятия

Банка / кредитор	Валута	Л. %	Падеж	Обезпечения / Гаранции
Корпоративни кредити				
ЦКБ АД	лева	сбор от валидния базов лихвен процент +0.8	29.08.2021	1. 6 987 300 бр. поименни безналични акции от капитала на Солар Логистик ЕАД на обща стойност 6 987 300 лв.; 2. Договорна ипотека от Солар Логистик ЕАД върху собствени недвижими имоти, както следва: ПИ с площ 33 735 кв.м., Сграда със ЗП 2 738 кв.м., Сграда със ЗП 374 кв.м., Сграда със ЗП 86 кв.м., Сграда със ЗП 253 кв.м., Сграда със ЗП 89 кв.м., Сграда със ЗП 671 кв.м., Сграда със ЗП 297 кв.м., Сграда със ЗП 451 кв.м., Сграда със ЗП 441 кв.м., Сграда със ЗП 251 кв.м., Сграда със ЗП 292 кв.м., Сграда със ЗП 251

				кв.м., Сграда със ЗП 177 кв.м. Сграда със ЗП 11 кв.м., Сграда със ЗП 396 кв.м., Сграда със ЗП 95 кв.м., Сграда със ЗП 18 кв.м., Сграда със ЗП 37 кв.м., Сграда със ЗП 7 кв.м., Сграда със ЗП 22 кв.м., Сграда със ЗП 448 кв.м., Сграда със ЗП 256 кв.м., Сграда със ЗП 64 кв.м., Сграда със ЗП 76 кв.м., Сграда със ЗП 2 923 кв.м., Сграда със ЗП 30 кв.м., ПИ с площ 2 172 кв.м., Сграда със ЗП 95 кв.м. находящи се в гр. Севлиево, обл. Габрово. Ипотеката обезпечава вземания по договора за кредит до размер на 6 202000лв. 3. Залог на движими вещи, учреден от Солар Логистик ЕАД.
--	--	--	--	---

Салда по получени заеми, без свързани предприятия към 31.12.2019 г.

Банка / кредитор	Задължения до 1 година	Задължения над 1 година
Корпоративни кредити	7 445	-
ЦКБ АД - главница	7 350	-
ЦКБ АД - лихва	95	-
Общо	7 445	-

Салда по получени заеми, без свързани предприятия към 31.12.2018 г.

Банка / кредитор	Задължения до 1 година	Задължения над 1 година
Корпоративни кредити	2 203	5 150
ЦКБ АД - главница	2 200	5 150
ЦКБ АД - лихва	3	-
Общо	2 203	5 150

Ликвиден риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. В следващата таблица са представени договорените падежи на финансовите активи и пасиви на база на най-ранната дата, на която Дружеството може да ги получи или да бъде задължено да ги изплати. В таблицата са посочени недисконтираните парични потоци, включващи главници и лихви, изключващи ефекта от договорености за нетиране:

Ликвиден риск - текуща година

Към 31.12.2019 година	Преносна (балансова) стойност	Договорени парични потоци	Договорени парични потоци, в т.ч.		
			до 1 година	над 1 година до 3 години	Общо
Финансови активи	13 104	16 063	13 171	2 892	16 063
Вземания по предоставени търговски заеми от трети лица	274	289	289	-	289
Вземания по предоставени търговски заеми от свързани лица	2 123	5 072	3 858	1 214	5 072
Други финансови активи от свързани лица	4 323	4 323	2 645	1 678	4 323
Търговски и други вземания от трети лица	5 359	5 359	5 359	-	5 359
Търговски и други вземания от свързани лица	725	720	720	-	720
Парични средства и парични еквиваленти	300	300	300	-	300
Финансови пасиви	7 458	7 458	7 458	-	7 458
Задължения по кредити и заеми от финансови институции	7 445	7 445	7 445	-	7 445

Капман Грийн Енерджи Фонд АД
Доклад за дейността и Годишен финансов отчет за годината завършваща на 31.12.2019 г.

Търговски и други задължения към трети лица	1	1	1	-	1
Търговски и други задължения към свързани лица	12	12	12	-	12
Общо нетна ликвидна стойност	5 646	8 605	5 713	2 892	8 605

Ликвиден риск – предходна година

Към 31.12.2018 година	Преносна (балансова) стойност	Договорени парични потоци	Договорени парични потоци, в т.ч.		
			до 1 година	над 1 година до 3 години	Общо
Финансови активи	13 611	13 891	10 568	3 323	13 891
Вземания по предоставени търговски заеми от трети лица	231	231	-	231	231
Вземания по предоставени търговски заеми от свързани лица	1 057	1 337	123	1 214	1 337
Други финансови активи от свързани лица	5 640	5 640	3 762	1 878	5 640
Търговски и други вземания от трети лица	6 340	6 340	6 340		6 340
Парични средства и парични еквиваленти	343	343	343	-	343
Финансови пасиви	8 480	8 480	1 127	7 353	8 480
Задължения по кредити и заеми от финансови институции	7 353	7 353		7 353	7 353
Други финансови пасиви	520	520	520	-	520
Други финансови пасиви към свързани лица	9	9	9	-	9
Търговски и други задължения към трети лица	598	598	598	-	598
Общо нетна ликвидна стойност	5 131	5 411	9 441	(4 030)	5 411

Дружеството очаква, че от текущата дейност ще се генерират задоволителни парични постъпления, за да се изпълнят тези парични ангажименти. Освен това, Дружеството разполага с финансови активи, за които съществува ликвиден пазар и които са на разположение за посрещане на потребностите от ликвидни средства.

Лихвен и валутен риск

Лихвеният риск представлява риск от неблагоприятна промяна на лихвените равнища, която би довела до повишаване на лихвените разходи на Дружеството и би довела до затруднения в кредитирането. Промяната на лихвените равнища би довела до промяна в цената на финансовия ресурс, използван от Дружеството. Валутният риск е свързан с промяна на курса на лева към чуждестранните валути и влиянието на тази промяна по отношение на възвращаемостта на чуждестранните инвеститори в страната. По силата на въведения валутен борд, българският лев е фиксиран към еврото. По тази причина за вложителите в евро валутният риск е минимален. Системата на фиксиран курс към еврото пренася движението на курса евро/щатски долар в движение на курса лев/щатски долар. За вложителите в щатски долари валутният риск е свързан с това изменение на курса. Що се отнася до валутните операции на Дружеството, то извършва операции предимно в лева, така че дейността му няма да бъдат изложена на валутен риск.

Лихвен риск -текуща година

	С фиксирана лихва	С плаваща лихва	Без лихвени	Общо
Нетекучи активи	934	-	1 912	2 846
Нетекучи финансови активи от свързани лица	934	-	1 912	2 846
Дългосрочен риск	934	-	1 912	2 846
Текущи активи	1 181	300	8 777	10 258
Текущи финансови активи	231	-	43	274
Текущи финансови активи от свързани лица	950	-	2 650	3 600
Текущи търговски и други вземания	-	-	5 359	5 359
Текущи търговски и други вземания от свързани лица	-	-	725	725

Капман Грийн Енерджи Фонд АД

Доклад за дейността и Годишен финансов отчет за годината завършваща на 31.12.2019 г.

Парични средства и парични еквиваленти	-	300	-	300
Текущи пасиви	2 200	5 150	108	7 458
Текущи финансови пасиви	2 200	5 150	95	7 445
Текущи търговски и други задължения	-	-	1	1
Текущи търговски и други задължения от свързани лица	-	-	12	12
Краткосрочен риск	(1 019)	(4 850)	8 669	2 800
Общо финансови активи	2 115	300	10 689	13 104
Общо финансови пасиви	2 200	5 150	108	7 458
Общо излагане на лихвен риск	(85)	(4 850)	10 581	5 646

Анализ на чувствителност към изменения на лихвени %

Ефект върху печалба/загуба нето от данъци	31.12.2019 г.
При увеличение на лихвени нива с 0,75%	(33)
При намаление на лихвени нива с 0,75%	33

Лихвен риск -предходна година

	С фиксирана лихва	С плаваща лихва	Без лихвени	Общо
Нетекущи активи	1 165	-	1 878	3 043
Нетекущи финансови активи	231	-	-	231
Нетекущи финансови активи от свързани лица	934	-	1 878	2 812
Нетекущи пасиви	-	5 150	-	5 150
Нетекущи финансови пасиви	-	5 150	-	5 150
Дългосрочен риск	1 165	(5 150)	1 878	(2 107)
Текущи активи	-	343	10 225	10 568
Текущи финансови активи от свързани лица	-	-	3 885	3 885
Текущи търговски и други вземания	-	-	6 340	6 340
Парични средства и парични еквиваленти	-	343	-	343
Текущи пасиви	2 200	-	601	2 801
Текущи финансови пасиви	2 200	-	3	2 203
Текущи търговски и други задължения	-	-	598	598
Краткосрочен риск	(2 200)	343	9 624	7 767
Общо финансови активи	1 165	343	12 103	13 611
Общо финансови пасиви	2 200	5 150	601	7 951
Общо излагане на лихвен риск	(1 035)	(4 807)	11 502	5 660

Анализ на чувствителност към изменения на лихвени %

Ефект върху печалба/загуба нето от данъци	31.12.2018 г.
При увеличение на лихвени нива с 0,75%	(32)
При намаление на лихвени нива с 0,75%	32

Пазарен риск

Пазарен риск е рискът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци от даден инструмент ще варира поради промените в пазарните цени. Пазарните цени включват четири типа риск: лихвен, валутен, стоков и друг ценови риск, какво е и рискът за цената на собствения капитал. Финансовите инструменти, които биват засегнати от пазарния риск, включват заеми и привлечени средства, депозити, инструменти на разположение за продажба и деривативни финансови инструменти.

Анализите на чувствителността, посочени по-долу са свързани със състоянието към 31 декември 2019 г. и 2018 г.

Анализите на чувствителността са изготвени при предположението, че сумата на нетния дълг, съотношението на фиксираните към плаващите лихвени проценти по дълга и деривативите и съотношението на финансовите инструменти в чуждестранни валути, всички са постоянни и на база определянето на хеджове, както те съществуват към 31 декември 2019 г.

Анализите изключват ефекта от движенията в пазарните променливи в балансовата стойност на пенсионните и други задължения след пенсиониране, провизиите и по нетекущите финансови активи и пасиви на чуждестранни дейности.

При изчисление на анализите на чувствителността са направени следните предположения:

- ✓ Чувствителността на отчета за финансовото състояние е свързана единствено с деривативи и дългови инструменти на разположение за продажба;
- ✓ Чувствителността на съответния отчет за доходите представлява ефекта от предполагаемите промени в пазарните рискове. Той се базира на финансовите активи и финансовите пасиви, държани към 31 декември 2019 г. и 2018 г., включително ефект на хеджиращите инструменти;
- ✓ Чувствителността на собствения капитал се изчислява като се преценява ефекта от свързаните хеджове на паричен поток и хеджове на нетна инвестиция в чуждестранно дъщерно дружество към 31 декември 2019 г. за ефектите от поетите промени в базовия инструмент.

Оценяване по справедлива стойност

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден за даден актив или пасив пазар. За своите финансови активи и пасиви Дружеството приема като основен пазар финансовите пазари в България - БФБ, големите търговски банки - дилъри и за определени специфични инструменти - директни сделки между страните. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, Дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респективно погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Голямата част от финансовите активи и пасиви са краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), или са отразени в отчета за финансово състояние по определена пазарна (по определен оценъчен метод) стойност (инвестиции в ценни книжа, кредити с променлив лихвен процент) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност.

При заемите по фиксиран лихвен процент прилаганата методика за неговото определяне използва като отправна точка за изчисленията текущите наблюдения на Дружеството по отношение на пазарните лихвени равнища. Доколкото все още не съществува достатъчно активен пазар на различните финансови инструменти в България, със стабилност, достатъчни обеми и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма на разположение достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени, поради което се използват други алтернативни оценъчни методи и техники.

Ръководството на Дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансово състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

Някои от финансовите активи и пасиви на Дружеството се оценяват по справедлива цена в края на всеки отчетен период.

Таблиците показват балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, включително нивата им в йерархията на справедливите стойности. Не е включена информация за справедливите стойности ако балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност (както е към 31 декември 2019 г. и 2018 г.).

31 декември 2019, баланси позиции в хил.лева	Категория финансови активи и пасиви					Справедлива стойност	
	ФА, капиталови инструменти, отчитани по СС през печалбата или загубата	ФА, дългови инструменти, отчитани по амортизиран а стойност	ФП, отчитан и по СС през печалба та или загубата	ФП, отчитан и по амортиз ирана стойност	Общо	Ниво 3	Ниво 1
Финансови активи	10 707	2 397	-	-	13 104	10 407	300
Търговски и други вземания, нетно	6 084	-	-	-	6 084	6 084	-
Финансови активи, нетно	4 323	2 397	-	-	6 720	4 323	
Парични средства	300	-	-	-	300	-	300
Финансови пасиви	-	-	13	7 445	7 458	13	-
Търговски и други задължения	-	-	13		13	13	-

Финансови пасиви	-	-	-	7 445	7 445	-	-
Финансови активи/(пасиви), нетно	10 707	2 397	(13)	(7 445)	5 646	10 394	300

31 декември 2018, балансови позиции в хил. лева	Категория финансови активи и пасиви					Справедлива стойност	
	ФА, капиталови инструменти, отчитани по СС през печалбата или загубата	ФА, дългови инструменти, отчитани по амортизиран а стойност	ФП, отчитан и по СС през печалба та или загубата	ФП, отчитан и по амортиз ирана стойност	Общо	Ниво 3	Ниво 1
Финансови активи	12 323	1 288	-	-	13 611	11 980	343
Търговски и други вземания, нетно	6 340	-	-	-	6 340	6 340	-
Финансови активи, нетно	5 640	1 288	-	-	6 928	5 640	-
Парични средства	343	-	-	-	343		343
Финансови пасиви	-	-	598	5 150	5 748	598	-
Търговски и други задължения	-	-	598	-	598	598	-
Финансови пасиви	-	-	-	5 150	5 150	-	-
Финансови активи/(пасиви), нетно	12 323	1 288	(598)	(5 150)	7 863	11 382	343

3. Управление на капитала

Основната цел на управлението на капитала на Дружеството е да се гарантира, че се поддържа стабилен кредитен рейтинг и подходящи капиталови съотношения, за да поддържа бизнеса си и да увеличи максимално стойността за акционерите. Дружеството управлява капиталовата си структура и прави корекции в нея с оглед на промените в икономическите условия. За поддържане или коригиране на капиталовата структура Дружеството може да коригира плащането на дивиденди на акционерите, възвръщаемостта върху капитала на акционерите или емисията на нови акции.

Няма промени в целите, политиката или процесите за управление на капитала.

Вид	31.12.2019 г.	31.12.2018 г.
Общо дългов капитал, т.ч.:	7 445	7 353
Задължения към банки и финансови институции	7 445	7 353
Намален с: паричните средства и парични еквиваленти	(300)	(343)
Нетен дългов капитал	7 145	7 010
Общо собствен капитал	13 787	13 229
Общо капитал	20 932	20 239
Коефициент нетен дълг към собствен капитал	0.34	0.35

4. Условни активи и пасиви

Съгласно сключен договор за заем между Дружеството и Фулчарджър България АД от 31.05.2016 г. е учреден Първи по ред особен залог върху оборудване (бързи зарядни станции Quick Charge).

5. Събития след края на отчетния период

Коронавирусът (COVID-19) беше потвърден от Световната здравна организация в началото на 2020 г. и се разпространи от Китай из целия свят, причинявайки нарушения на обичайната дейност на бизнеса. На 13 март 2020 г. Народното събрание на Република България обяви извънредно положение в страната заради коронавируса и бяха въведени засилени противоепидемични мерки и ограничения.

Към датата на изготвяне на отчета във Дружеството няма регистрирани случаи на заразени от COVID-19 служители. Няма прекратени договори с клиенти и доставчици. Ръководството предприема всички

препоръчани мерки за ограничаване разпространението на заразата включително чрез информиране на служителите за изпълнение на определени мерки, осигуряване на защитни предпазни средства и дезинфектанти, ограничаване на пътуванията, ограничаване достъпа на външни лица и работа на част от персонала от вкъщи.

Ръководството смята разпространението на заразата за некоригиращо събитие, настъпило след отчетната дата. Тъй като ситуацията се развива изключително бързо, практически е невъзможно да се направи надеждно измерима преценка на потенциалния ефект на пандемията. Ръководството ще продължи да следи развитието на ситуацията и ще предприеме всички възможни стъпки да намали възможни последиците.

Освен оповестеното по-горе, не са настъпили събития, между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване, от които да възникнат опълнителни корекции и/или оповестявания във финансовия отчет на Капман Грийн Енерджи Фонд АД.

Освен гореоповестеното между датата на годишния финансов отчет и датата на одобрението му за публикуване не са възникнали коригиращи и некоригиращи събития, от които да възникнат специални оповестявания съгласно изискванията на МСС 10.

6. Възнаграждение за одит

Съгласно Закона за счетоводството Дружеството оповестява, че възнаграждението за одит за 2019 г. е в размер на 1320.00 лева (без ДДС).

7. Действащо дружество – финансово състояние

Принципът-предположение за действащо предприятие е фундаментален принцип при изготвянето на финансовите отчети. Съгласно принципа-предположение за действащо предприятие, Дружеството обикновено се разглежда като продължаващо дейността си в обозримо бъдеще без намерение или необходимост от ликвидация, преустановяване на стопанската дейност или търсене на защита от кредиторите, вследствие на съществуващи закони или други нормативни разпоредби. Съответно, активите и пасивите се отчитат на база възможността на Дружеството да реализира активите и да уреди пасивите си в нормалния ход на бизнеса. При оценката за това дали принципа-предположение за действащо предприятие е уместен, Ръководството взема предвид цялата налична информация за обозримото бъдеще, която обхваща поне, но не се ограничава само до, дванадесетте месеца от края на отчетния период.

Финансовият отчет е изготвен на принципа-предположение за действащо предприятие, който предполага, че Дружеството ще продължи дейността си в обозримото бъдеще.

Ръководството на Дружеството счита, че Дружеството е действащо и ще остане действащо, няма планове и намерения за преустановяване на дейността му.

Въз основа на това финансовия отчет на Дружеството е изготвен на базата на принципа-предположение за действащо предприятие.

Показатели	2019 г.	2018 г.	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%
Имоти, Машини, Съоръжения и Оборудване /общо/	28	31	(3)	-10%
Нетекущи активи	10 985	11 136	(151)	-1%
Текущи активи в т.ч.	10 262	10 573	(311)	-3%
Текущи вземания	6 088	6 345	(257)	-4%
Текущи финансови активи	3 874	3 885	(11)	0%
Парични средства	300	343	(43)	-13%
Обща сума на активите	21 247	21 709	(462)	-2%
Собствен капитал	13 787	13 229	558	4%
Финансов резултат	558	59	499	846%
Нетекущи пасиви	-	5 159	(5 159)	-100%
Текущи пасиви	7 460	3 321	4 139	125%
Обща сума на пасивите	7 460	8 480	(1 020)	-12%
Приходи общо	5	5	-	0%
Приходи от продажби	5	5	-	0%
Разходи общо	(504)	(60)	(444)	740%

Коефициенти	2019 г.	2018 г.	Разлика	
	Стойност	Стойност	Стойност	%

Капман Грийн Енерджи Фонд АД

Доклад за дейността и Годишен финансов отчет за годината завършваща на 31.12.2019 г.

Рентабилност:				
На собствения капитал	0.04	0.00	0.04	807%
На активите	0.03	0.00	0.02	866%
На пасивите	0.07	0.01	0.07	975%
На приходите от продажби	111.60	11.80	99.80	846%
Ефективност:				
На разходите	0.01	0.08	(0.07)	-88%
На приходите	100.80	12.00	88.80	740%
Ликвидност:				
Обща ликвидност	1.38	3.18	(1.81)	-57%
Бърза ликвидност	1.38	3.18	(1.81)	-57%
Незабавна ликвидност	0.56	1.27	(0.71)	-56%
Абсолютна ликвидност	0.04	0.10	(0.06)	-61%
Финансова автономност:				
Финансова автономност	1.85	1.56	0.29	18%
Задлъжнялост	0.54	0.64	(0.10)	-16%